

Jaar document 2023

Medisch
Spectrum
Twente

MST Jaardocument 2023

Het Jaardocument 2023 van het MST omvat de verslaglegging van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht over het jaar 2023.

Dit Jaardocument ligt ter goedkeuring voor in de vergadering van de Raad van Toezicht van 23 mei 2024. De jaarverantwoording volgt de Regeling openbare verantwoording WMG (Wet marktordening gezondheidszorg) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het Jaardocument bestaat uit het bestuursverslag over 2023, de jaarrekening 2023 plus de toelichting daarop en de overige gegevens.

Inhoud

Voorwoord van de Raad van Bestuur.....	5
Verslag van de Raad van Toezicht	6
Accenten van toezicht 2023	6
1. Algemeen.....	8
1.1 Concernbeschrijving	8
Deelnemingen van MST.....	8
Kernactiviteiten	8
Derdelijsfunctie MST	8
MST zorggebieden met een STZ erkenning in het Topklinisch Zorgregister:	9
Opleidingen in MST	9
1.2 Toelatingen.....	9
1.3 Organogram MST.....	10
2. Besturing, bedrijfsvoering en beleid	11
2.1 Inrichting en personeel.....	11
2.2 Bestuursmodel en medezeggenschap.....	12
2.2.1 Raad van Bestuur – Raad van Toezicht.....	13
2.2.2 Samenwerkingsverband Medisch Specialisten	14
2.3 Governance en risicomanagement	14
2.3.1 Zorgbrede governancecode.....	14
2.3.2 Vertrouwenspersonen, agressie en geweld, klachtenregelingen	14
2.3.3 Planning & Control cyclus.....	16
2.3.4 Audit	17
2.3.5 Beheersing van frauderisico's.....	19
2.3.6 Integraal risicomanagement.....	19
2.4 Onderwijs en onderzoek.....	20
2.5 Maatschappelijke aspecten van ondernemen	21
3. Strategisch beleid	22
3.1 Missie.....	22
3.2 Visie	22
3.3 Ambities.....	23
3.4 Strategisch personeelsbeleid.....	24
3.5 Samenwerking met de ziekenhuizen in de regio.....	25
3.6 Samenwerking met onze ketenpartners	26

3.7 Medisch technisch profiel	26
4. Financiële resultaten	28
5. Jaarrekening 2023	30

Voorwoord van de Raad van Bestuur

Beste lezer,

Met trots kijken we terug op 2023, een jaar waarin we hard hebben gewerkt in lijn met onze missie: *MST bouwt aan de zorg van de toekomst en biedt op ieder moment zorg die waarde toevoegt voor de patiënt.* We hebben veel goede en gastvrije zorg verleend en veel collega's opgeleid.

We zijn gestart met de concretisering van onze strategie: BOUWEN AAN DE ZORG VAN DE TOEKOMST. Vertrouwen in de ander en eigenaarschap staan daarbij centraal.

We zijn blijven innoveren om de patiëntenzorg te verbeteren, bijvoorbeeld met een nieuw voedingsconcept, een nieuwe apotheek en een nieuwe neuronavigatie-operatierobot voor neurochirurgie. Samen met ZGT, VVT-organisaties en huisartsenposten hebben we in een regiobrede campagne een statement gemaakt tegen agressie en geweld in onze zorgpraktijk. Een campagne die heel breed aandacht heeft gekregen.

Met de medische staf hebben we de stap gezet om wetenschap te professionaliseren en de geldstromen transparant te maken door de wetenschapsactiviteiten van de stichtingen over te hevelen naar MST. Een voorbeeld voor vele ziekenhuizen.

Er is grote overlap tussen de doelstellingen in het IZA (Integraal Zorg Akkoord) en de MST strategie.

Regionale samenwerking, netwerkvorming, concentratie en spreiding, aantrekkelijk werkgeverschap en technologische ondersteuning van het zorgproces met zorg op afstand zijn in MST thema's waar in 2023 al veel voortgang is bereikt. Zo hebben we een Memorandum Of Understanding met de Universiteitskliniek Münster en de UT getekend waarin we de komende jaren diverse samenwerkingsinitiatieven gaan verkennen op het terrein van zorg, wetenschap en personeel.

Ook hebben we voor Twente samen met de gemeenten en zorgpartners een regioplan voor Twente gemaakt, waarin de zorg intensief gaat samenwerken met het sociaal domein. Met Streektziekenhuis Koningin Beatrix Winterswijk (SKB), ZGT en Saxenburgh Medisch Centrum Hardenberg (SMC) hebben we een regionaal oncologisch netwerk opgezet: ONZ. Samen organiseren we de oncologische zorg en zorgen we voor kwalitatief hoogwaardige oncologische zorg op de juiste plek.

Met SKB en ZGT hebben we een bestuurlijke intentieovereenkomst getekend om op meerder terreinen te gaan samenwerken. De chirurgencoöperaties MST en ZGT/HMC zijn gefuseerd wat de weg vrij maakt voor concentratie en spreiding van heelkundige zorg.

In Santeon verband zijn we gestart met Zorg bij jou (ZBJ) en daarvoor zijn vorig jaar transformatiegelden voor drie jaar toegewezen. Zorg bij jou is een nieuwe manier van zorg leveren. Fysieke zorg wordt gecombineerd met zorg op afstand om zo een antwoord te hebben op de toenemende zorgvraag. Onderdeel van ZBJ is een medisch servicecentrum die dit zorgproces ondersteunt: digitaal en thuis bij de patiënt als dat kan; fysiek en op locatie als dat nodig is.

2023 was het eerste normale jaar na een aantal Covid jaren. Dit zien we terug in de hoeveelheid zorg die we hebben geleverd. Die was hoog, hoger dan we op voorhand ingeschat hebben. Hierdoor waren niet al onze contracten met verzekeraars passend, wat erin geresulteerd heeft dat we niet alle geleverde zorg vergoed hebben gekregen. Voor inzicht in die effecten verwijzen we naar onderdeel 4. Financiële resultaten van dit jaardocument.

We wensen de lezer veel plezier bij het kennis nemen van de vele diverse aspecten van MST in 2023. We werken daar met bijna 4000 MST-ers aan en zijn er bijzonder trots op.

Raad van Bestuur

Jan den Boon, Joyce Berger-Roelvink, Miriam Vollenbroek-Hutten

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van MST in algemene zin, op het beleid dat de Raad van Bestuur voert en is werkgever van de Raad van Bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn in de statuten van MST en in het toezicht reglement vastgelegd. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een visie op toezicht vastgelegd waarin de accenten en speerpunten van het toezicht zijn aangegeven.

De leden van de Raad van Toezicht zijn afkomstig van verschillende maatschappelijke sectoren en bezitten aanvullende deskundigheden. Ook wordt gestreefd naar een evenwichtige man-vrouw-verdeling. In 2023 zijn de heer Bruggink en mevrouw Bronmans gestart aan de tweede termijn. De heer Den Oudsten is herbenoemd als voorzitter. In 2023 heeft een trainee RvT, mevrouw P. Zinkweg, de vergaderingen bijgewoond. De samenstelling van de Raad van Toezicht met remuneratietermijnen is als volgt:

Naam	Datum in diensttreding	Einde 1e termijn	Einde 2e termijn
Prof. dr. F.H. Bosch	01-03-2016	01-03-2020	01-03-2024
Prof. dr. Ir. A. van den Berg	01-03-2016	01-03-2020	01-03-2024
Prof. dr. Ir. A. Bruggink	01-01-2019	31-12-2022	31-12-2026
Drs. S.M. Bronmans	27-06-2019	26-06-2023	26-06-2027
P.E.J. den Oudsten	01-01-2020	31-12-2023	31-12-2027
Drs. B.J.M. Gallé	01-03-2021	01-03-2025	01-03-2029
Mr. B.G.M. Lemstra	01-03-2021	01-03-2025	01-03-2029

De Raad van Toezicht heeft de volgende commissies, die minimaal drie keer per jaar bijeen komen:

Remuneratiecommissie
Commissie Kwaliteit & Veiligheid
Auditcommissie
Commissie Innovatie, Wetenschap & Onderwijs

Accenten van toezicht 2023

De Raad van Toezicht heeft in 2023, naast zijn normale taken, in het bijzonder aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- De samenwerking in de regio;
- De financiële positie van MST;
- Opvolging vertrekkende leden Bosch en Van den Berg.

De samenwerking in de regio

De opgave vanuit het IZA wordt door MST serieus opgepakt. In het Medisch Specialistisch Spoor, waarbij het doel is kwalitatief hoogstaande zorg te behouden in Twente, wordt nauw met ZGT samengewerkt en dit vond in 2023 resultaat op het gebied van urologie en kaakchirurgie. Met SKB en SMC zijn bestuurlijke afspraken gemaakt voor een verdere verkenning op samenwerkingen, dit steunen wij. De Raad van Toezicht agendeert als vast bespreekpunt de voortgang op de regionale samenwerking.

De financiële positie van MST

De financiële prognoses en het begrotingsproces zijn door de Raad van Toezicht nauwgezet gevolgd. De druk op de resultaten van ziekenhuizen is groot. De auditcommissie is meerdere keren bijeen geweest. Zij zijn goed en volledig meegenomen in de bestuurlijke overwegingen door de Raad van Bestuur en financieel manager.

Opvolging vertrekkende leden Bosch en Van den Berg

Per maart loopt de tweede termijn af voor de leden Bosch en Van den Berg. De Raad van Toezicht heeft besloten over te gaan tot het werven van 1 lid ter vervanging, waarmee de Raad naar een totaal van 6 leden gaat. Er zijn gesprekken gevoerd met de leden van de Raad van Toezicht, de bestuurders en het medisch stafbestuur over het wenselijke profiel. Het voorstel voor het profiel is besproken met de Cliëntenraad, Ondernemingsraad en Verpleegkundige Adviesraad, die daarop een positief advies hebben uitgebracht aan de Raad van Toezicht. Het wervingsproces is in gang gezet.

Algemeen

De Raad van Toezicht is 6 keer bijeengewees, waaronder een 2daagse strategiebijeenkomst. Een afvaardiging van de Raad van Toezicht heeft het jaarlijks overleg gevoerd met de VAR, de Ondernemingsraad en de Cliëntenraad. Het lid RvT op voorspraak van de cliëntenraad is bij een vergadering van de cliëntenraad aanwezig geweest.

De Raad van Toezicht heeft goedkeuring verleend aan het vormen van de juridische entiteit Zorg bij jou, een initiatief van de 7 Santeon ziekenhuizen. De Raad van Toezicht heeft de kaderbrief besproken met de Raad van Bestuur, goedkeuring verleend aan de ruiling van een strook grond met de gemeente Enschede en goedkeuring verleend aan het financieel jaarplan. Ook heeft de Raad van Toezicht de WNT classificatie goedgekeurd en zij hebben de toets op nevenfuncties en verbonden partijen uitgevoerd.

Er zijn informele werkbezoeken afgelegd aan diverse geledingen in de organisatie waarbij onder andere gesproken is over het werknemerschap van de toekomst, de ontwikkelingen in informatiemanagement (BI), de ontwikkelingen in vastgoed en de innovatiehub. Ook hebben de leden Raad van Toezicht geproefd van het nieuwe voedingsconcept. Met deze informele (en vaak digitale) werkbezoeken wil de RvT zich een nog beter beeld vormen van belangrijke thema's en de mensen die hieraan werken in MST.

De Raad van Toezicht heeft een zelfevaluatie uitgevoerd en enkele aandachtspunten gedeeld met de Raad van Bestuur.

In de werkgeversrol heeft de remuneratiecommissie uitgebreide 365graden gesprekken gevoerd ter voorbereiding van de jaargesprekken met de bestuurders.

Peter den Oudsten

Voorzitter Raad van Toezicht

1. Algemeen

1.1 Concernbeschrijving

Medisch Spectrum Twente (hierna MST) is een stichting. De Raad van Bestuur is statutair verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken in het ziekenhuis, voor de strategie en de daaruit volgende activiteiten, voor het realiseren van de maatschappelijke doelstelling. Hierop wordt toezicht uitgeoefend door een Raad van Toezicht. De activiteiten van stichting MST bestaan uit het verlenen van medisch specialistische zorg aan klinische en poliklinische patiënten. Stichting MST is statutair en feitelijk gevestigd te Enschede, op het adres Koningsplein 1, kvk-nummer 41029722.

In MST werd onderzoek uitgevoerd, bekostigd via stichtingen. In het kader van financiële transparantie heeft de Raad van Bestuur, in overleg met deze stichtingen, besloten dat alle financieringsstromen voor het wetenschappelijk onderzoek in MST via de administratie van MST lopen. Enkele stichtingen zullen zichzelf opheffen en enkele stichtingen zullen zich anders positioneren, waarmee zij geen onderzoeksactiviteiten meer financieren.

Deelnemingen van MST

Vermaat-MST Services BV IJsselstein
Fertiliteitskliniek Hengelo
Medirisk Utrecht
Centrum Apotheek Enschede II BV Enschede
ZorgNet Oost (ZNO) Enschede
Nocepta Hengelo
CleanCare B.V. Enschede

Kernactiviteiten

MST is een Santeon Ziekenhuis en lid van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en van de STZ en één van de grootste topklinische opleidingsziekenhuizen (circa 500 bedden in 2023). In 2023 zijn 385310 poliklinische afspraken en 24240 klinische opnames uitgevoerd. Circa 3500 medewerkers zetten zich in om de gezondheid in de regio Twente in nauwe samenwerking met haar regionale zorgpartners te bevorderen. MST is één van de elf traumacentra in Nederland en organiseert het ROAZ Euregio (Regionaal Overleg Acute Zorgketen). Extra trots zijn we op de bijzondere topzorg die door onze centra geleverd wordt. Op onderdelen worden patiënten uit heel Nederland naar ons doorverwezen. In de hoofdlocatie in Enschede staat een modern ziekenhuis. Daarnaast zijn onze patiënten welkom in de dagcentrum in Oldenzaal en polikliniek Haaksbergen.

Topklinische zorg is een belangrijk en onderscheidend onderdeel van het zorgaanbod van de STZ-ziekenhuizen (STZ = Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen), waarvan MST onderdeel uitmaakt.

Derdelijnsfunctie MST

Onder een derdelijnsfunctie wordt een patiëntenzorgproduct verstaan die niet alleen aan eigen patiënten wordt geleverd, maar ook beschikbaar is voor patiënten buiten het reguliere verzorgingsgebied van het ziekenhuis. In Nederland zijn dergelijke functies in een beperkt aantal ziekenhuizen geconcentreerd. De reden voor concentratie van bepaalde zorgproducten in regionale of landelijke derdelijnsfuncties, is het kunnen leveren van hoog complexe zorg op een goed kwaliteitsniveau. Deze zorg wordt geleverd door gespecialiseerde medisch specialisten (vaak in multidisciplinair verband) die schaars zijn, in een omgeving met gespecialiseerde ondersteunende zorg en voorzieningen die vaak grote investeringen vergen en waarvoor ook een regionale spreiding gewenst is.

MST zorggebieden met een STZ erkenning in het Topklinisch Zorgregister:

- Traumacentrum Euregio (in 2023 erkenning vernieuwd)
- Multidisciplinair Slaapcentrum
- Astma en COPD
- HPB expertisecentrum
- Advanced therapy bij bewegingsstoornissen
- Intensieve hematologie
- Diagnostiek van inspanningsgebonden luchtwegklachten
- Complexe jicht
- Centrum voor Hoofd-hals oncologie
- Inflammatoire artritis
- Complexe centrale vaatchirurgie (in 2023 erkenning vernieuwd)
- Maag-darmischemie Centrum (in 2023 erkenning vernieuwd, tevens erkend als expertisecentrum voor zeldzame aandoeningen (ECZA))
- Beroertezorg (IAT behandeling)
- HIV behandelcentrum

Opleidingen in MST

In MST krijgen veel aankomende zorgprofessionals de gelegenheid om in de praktijk het vak te leren. Er heerst een klimaat waar goede patiëntenzorg, opleiding en onderzoek heel dicht bij elkaar liggen. Dagelijks creëren opleiders en werkbegeleiders de juiste plek om honderden artsen, verpleegkundigen en paramedici van de toekomst op te leiden in een veilige setting met oog voor kwaliteit van patiëntenzorg.

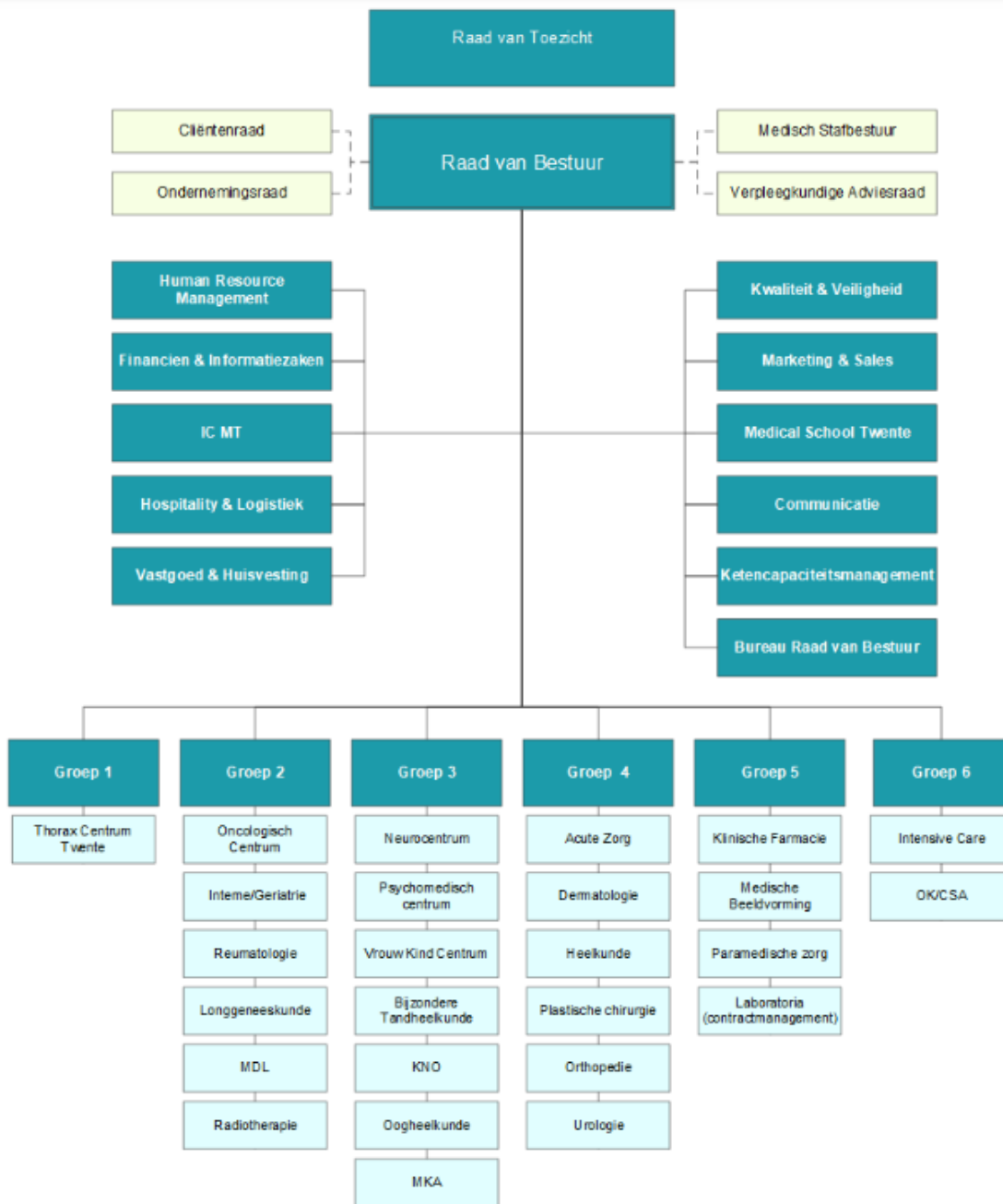
MST is onderdeel van de FZO regio Stedendriehoek-Zwolle en Twente Oost/Achterhoek. In de FZO regio werken we samen met als doel optimaal op te leiden in de (verpleegkundige) vervolgopleidingen. In 2023 is deze samenwerking versterkt door afspraken te maken over gezamenlijk opleiden, dit wordt in 2024 geëffectueerd.

1.2 Toelatingen

MST heeft een Wtza toelating. Ook de medisch-specialistische bedrijven (MSB's) binnen MST hebben een meldplicht in de Wtza. Deze meldplicht is eenmalig en geldt per MSB.

Het ziekenhuis blijft primair verantwoordelijk voor het leveren van kwalitatief goede zorg. Op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) moet het ziekenhuis, als hoofdaannemer, door middel van een schriftelijke overeenkomst borgen dat de onderaannemer zich houdt aan de Wkkgz. In MST is dat geregeld in de dienstverleningsovereenkomst en de kwaliteitsovereenkomst.

1.3 Organogram MST

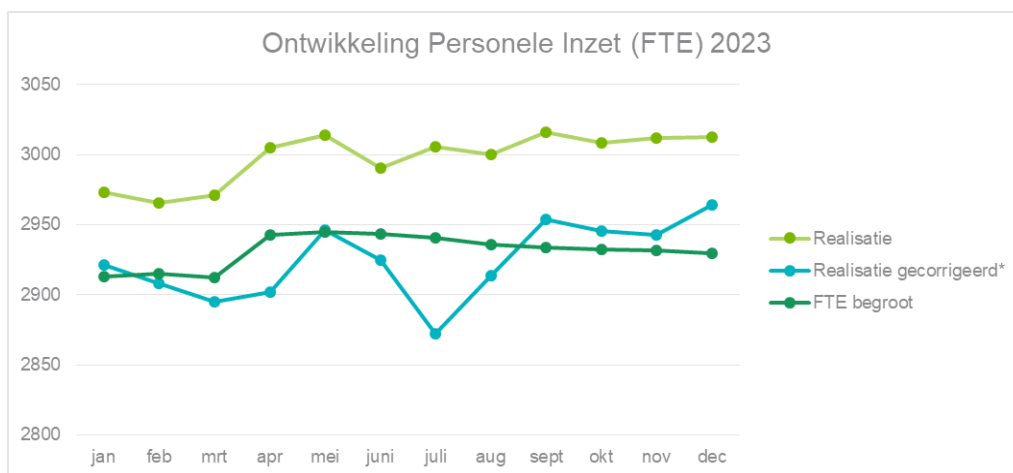

2. Besturing, bedrijfsvoering en beleid

2.1 Inrichting en personeel

MST heeft de zorgactiviteiten ondergebracht in zes groepen die dual worden aangestuurd op bedrijfsvoering en zorginhoud en zijn verdeeld over de portefeuilles van de leden Raad van Bestuur. Het primaire proces wordt gefaciliteerd en geadviseerd door de afdelingen Financiën en Informatiezaken, Information Communication and Management Technologies (ICMT), Human Resource Management, Ketencapaciteitsmanagement, Medical School Twente, Kwaliteit en Veiligheid, Marketing en Sales, Huisvesting en Vastgoed, Hospitality en Logistiek en Communicatie. De Raad van Bestuur, het Medisch Stafbestuur en de medezeggenschap worden ondersteund door het Bureau Raad van Bestuur.

In de primaire groepen werken 2174 zorgprofessionals per 31-12-2023, verdeeld over de functionaliteiten Verpleging en verzorging (1277), Medisch (196) en Behandeling & Diagnostiek (701). Het totaal aantal medewerkers bedroeg 3.025 FTE op 31-12-2023.

Realisatie gecorrigeerd: gecorrigeerd voor terugontvangen zwangerschapsgelden van het UWV.

Kengetallen personeelsinzet

Peildatum 31-12 / Inclusief acute zorg euregio / personeel in loondienst (vast, tijdelijk en oproep)

	2021	2022	2023
Totaal medewerkers in fte	2893	2987	3025
Totaal medewerkers in aantal	3723	3834	3886
Totaal medewerkers zorg in fte	1768	1835	1857
Totaal medewerkers in staf en ondersteuning in fte	1125	1151	1168
Personeelsverloop in / uit aantal	325/255	422/299	369/306
Ziekteverzuim gemiddeld over het jaar	6,9%	7,8%	7,1%

Aantal medisch specialisten in loondienst	123
Aantal vrijgevestigd medisch specialisten	143
Aantal Technisch Geneeskundigen	14

2.2 Bestuursmodel en medezeggenschap

Binnen MST wordt zowel op strategisch als op tactisch niveau voor de besturing gewerkt volgens het zogenaamde duaal model: zowel op bestuurlijk niveau als op managementniveau zijn de medische professionals rechtstreeks betrokken bij de besturing van de organisatie. Op bestuurlijk niveau betekent dit in de praktijk dat bij te nemen bestuursbesluiten het Medisch Stafbestuur (MSB) door participatie in het Bestuurlijk Strategisch Overleg (BSO) altijd betrokken is, terwijl de formele eindverantwoordelijkheid voor bestuursbesluiten altijd bij de RvB berust.

Binnen de Nederlandse ziekenhuizen, ook binnen MST, wordt in toenemende mate ingezet op de bestuurlijke betrokkenheid van andere professionals, m.n. de verpleegkundigen. Voor de verpleegkundige beroepsgroep is het gebruikelijke model in de ziekenhuizen de Verpleegkundige Adviesraad (VAR), die een adviserende functie heeft richting het bestuur van de organisatie waar het gaat om beleidsmatige zaken waar de verpleegkundige professe bij betrokken is. In 2022 is bij MST de VAR toegetreden tot het Bestuurlijk Strategisch Overleg ter versteviging van de zeggenschap op het verpleegkundig domein. De evaluatie in 2023 heeft bevestigd dat dit zal worden voortgezet.

De medezeggenschapsorganen binnen MST worden gefaciliteerd in de uitvoering van hun medezeggenschapstaak door het Bureau Medezeggenschap. Ook worden zij door de organisatie in de gelegenheid gesteld trainingen te volgen en aan te sluiten bij organisatiebrede bijeenkomsten. De medezeggenschapsorganen hebben zelf commissies en werkgroepen ingesteld die vrij door de organisatie bewegend hun werk kunnen uitoefenen. Doordat zij ook fysiek in elkaars nabijheid opereren zorgt de onderlinge afstemming voor een brede blik vanuit de medezeggenschap.

De Raad van Bestuur spreekt maandelijks met de medezeggenschap over strategie en beleidsontwikkelingen en voert ook informele gesprekken met het dagelijks bestuur. De Raad van Toezicht heeft zowel informele ontmoetingen als 2-jaarlijkse formele ontmoetingen met de medezeggenschapsorganen.

MST heeft in 2023 een ondernemingsraad met 15 leden, een Verpleegkundige Adviesraad met 8 leden en een Cliëntenraad met 10 leden.

Van de OR:

Na vele personele wisselingen binnen de OR, staat er eind 2023 een stabiele OR met enthousiaste leden. Belangrijke thema's in het afgelopen jaar waren onder andere de regionale samenwerking; Santeon Zorg Bij Jou; de Wet zeggenschap zorgprofessionals, maar ook de uitvoering van de nieuwe cao. Ten aanzien van de regionale samenwerking is er overleg tussen de OR-en van de betrokken ziekenhuizen. Ook in Santeon verband is er regelmatig overleg, waarbij in 2022/2023 de voorzitter van de OR MST voorzitter van het overleg was. De OR is nauw betrokken bij de uitvoering van de strategische agenda 2023-2028 MST, met name bij agendapunt 1. de betrokken en bevlogen medewerker.

Van de VAR:

Een mooie ontwikkeling in het afgelopen jaar is de planvorming voor de transitie van Verpleegkundige Adviesraad naar een Verpleegkundig Stafbestuur. Deze overgang heeft als doel om de zeggenschap van verpleegkundige professionals te versterken en hen een nog prominentere rol te geven in strategische besluitvorming. Deze verschuiving erkent de waarde van de expertise en ervaring van verpleegkundigen in het vormgeven van beleid en het verbeteren van de kwaliteit van zorg.

Van de CR

De CR heeft zich in 2023 gefocust op betrokkenheid, bij de strategische thema's van het MST. Binnen de 3 speerpunten van de strategische agenda bewaakt de CR de belangen van de cliënten. Ook is door de CR ingezet

op het versterken en aanhalen van de communicatie met het Cliëntenpanel. Het Cliëntenpanel kan daarmee in toenemende mate vanuit het cliëntenperspectief een waardevolle bijdrage leveren aan de werkzaamheden van de CR en het MST.

Belangrijke speerpunten van de CR waren in 2023 het parkeerbeleid voor patiënten en bezoekers en de epidurale analgesie, en ook deelname aan diverse overleggen en activiteiten in het MST.

Extern was er periodiek overleg met de cliëntenraad van het ZGT en de voorzitters van de Santeon ziekenhuizen. Ook is de CR vertegenwoordigt in de patiënten adviesraad (PAR) van het in 2023 opgerichte regionaal oncologisch netwerk (ONZ) en bij het Santeon initiatief Zorg bij jou.

Belangrijke thema's naast de reguliere agenda voor de CR in 2024 zijn:

- Formaliseren overleg VMSB
- Professionalisering (blijven leren en ontwikkelen)
- Intensiveren van relaties (CR andere ziekenhuizen, Cliëntenpanel, interne relaties MST, patiënt participatie)
- Blijvend monitoren van Zorg bij jou en strategische thema's MST

2.2.1 Raad van Bestuur – Raad van Toezicht

MST heeft een driehoofdige Raad van Bestuur die werkt als een collegiaal bestuursteam, met een voorzitter en twee leden, ieder met autonomie op de eigen portefeuilles. De leden Raad van Bestuur zijn verantwoordelijk voor het team-functioneren en dragen gezamenlijk een integrale verantwoordelijkheid. Alle leden hebben direct toegang tot de RvT en bedienen elk de toezichtcommissie die aansluit op hun portefeuille.

Samenstelling Raad van Bestuur 2023

Voorzitter Raad van Bestuur, per juni 2021: Drs. J. (Jan) den Boon

Lid Raad van Bestuur, per januari 2022: J.C. (Joyce) Berger-Roelvink RA

Lid Raad van Bestuur, per maart 2022: Prof. dr. M.M.R. (Miriam) Vollenbroek-Hutten

Informatieverstrekking aan de Raad van Toezicht vindt in de basis plaats zoals vastgelegd in het informatieprotocol. Daarbij staan Raad van Bestuur en Raad van Toezicht een open en transparante informatieverstrekking voor middels het voeren van gesprekken en aansluiting bij activiteiten en bijeenkomsten. In 2023 zijn de statuten niet gewijzigd. In 2023 zijn de reglementen niet gewijzigd.

Bezoldigingsbeleid

De arbeidsvoorwaarden van de bestuurders alsmede de bezoldiging van de Raad van Toezicht voldoen aan de Wet Normering Topinkomens (WNT) en zijn opgenomen in de jaarrekening. Er is bij het bepalen van de hoogte van de bezoldiging geen sprake van koppeling aan prestatie-indicatoren.

Declaratiereglement

In 2023 is het declaratiereglement besproken en de RvT heeft opdracht gegeven tot het actualiseren van dit reglement, waarbij de Governancecode bepalingen worden gevolgd. Dit zal in de eerste helft van 2024 worden vastgesteld en worden gepubliceerd op de website.

2.2.2 Samenwerkingsverband Medisch Specialisten

In Medisch Spectrum Twente zijn ruim 270 medisch specialisten werkzaam. De medisch specialisten (en daaraan gelijk gestelde beroepsbeoefenaren) zijn met elkaar verenigd in de Vereniging Medische Staf (VMS). De VMS heeft kort samengevat als doel het bevorderen van kwaliteit, veiligheid, doelmatigheid en efficiency van het professioneel medisch handelen, en de VMS behartigt de collectieve belangen van haar leden.

De VMS wordt in de organisatie vertegenwoordigd door een dagelijks bestuur, het Medisch Stafbestuur. Het Stafbestuur is de strategisch partner van de Raad van Bestuur. Deze dualiteit komt onder andere tot uiting in het wekelijks Bestuurlijk Strategie Overleg waar Raad van Bestuur, Stafbestuur en de Verpleegkundige Adviesraad samen MST brede, strategische onderwerpen en besluiten bespreken.

Via een getrapte organisatievorm wordt het Stafbestuur gevormd door leden uit de besturen van de onderliggende verenigingen, zijnde de Vereniging Medisch Specialisten in Dienstverband (VMSD) en de Vereniging Medisch Specialistische Bedrijven (VMSB). De stafbestuurders functioneren zonder last of ruggenspraak ondanks hun positionering in het VMSB, respectievelijk VMSD bestuur. Kern van dit Governance model is dat een personele unificatie tot stand is gebracht op bestuurlijk niveau tussen VMS, VMSB en VMSD, waarbij afgesproken is dat enkel het stafbestuur gesprekspartner is van de Raad van Bestuur.

In 2023 bestond het Stafbestuur uit de volgende leden:

Drs. E.B. (Eino) van Duyn MBA, voorzitter MSB, chirurg

Drs. M. (Marloes) Bigirwamungu, lid MSB, MDL-arts

Dr. ir. B. (Bärbel) van den Berg, lid MSB, klinisch fysicus

Dr. P (Pieter) van Lierop, penningmeester MSB , Kinderarts

Het Stafbestuur staat in nauw contact met de verschillende vakgroepen in huis. Er vindt veel informele afstemming plaats en er is een maandelijks Medisch Managers Overleg. Dit is de plek waar medisch managers namens hun vakgroep onderwerpen aan de orde kunnen stellen, en voor het Stafbestuur de overlegtafel om ziekenhuis brede ontwikkelingen binnen de staf te bespreken

2.3 Governance en risicomanagement

2.3.1 Zorgbrede governancecode

De Zorgbrede Governancecode is de onderlegger voor goed bestuur en toezicht binnen MST en de basis voor de bepalingen die zijn opgenomen in de reglementen Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. De beleidsontwikkeling en het besluitvormingsproces zijn zo ingericht dat er aandacht is voor de maatschappelijke doelstelling van de organisatie, dat de invloed van belanghebbenden meegenomen en gewogen wordt, dat de rollen van bestuur en toezicht duidelijk zijn. Bestuur en toezichthouders zorgen voor blijvende ontwikkeling op hun deskundigheid, passend bij de doelstelling van de organisatie.

2.3.2 Vertrouwenspersonen, agressie en geweld, klachtenregelingen

Aandacht voor wijze van samenwerken

MST investeert bewust in een veilige en plezierige werkomgeving. Je veilig en vertrouwd voelen op je werk en in de samenwerking met collega's maakt het werken in de zorg nog leuker en het is goed voor onze patiënten. Medewerkers die ongewenste omgangsvormen ervaren en/of zich onveilig voelen kunnen een beroep doen op een van de vertrouwenspersonen.

Naast twee interne vertrouwenspersonen is op advies van de Ondernemingsraad een externe vertrouwenspersoon aangesteld. Eind 2023 heeft een van de interne vertrouwenspersonen haar taken neergelegd, waardoor er een vacature is ontstaan. De vertrouwenspersonen verkennen met de medewerker het vraagstuk en geven advies. Vervolgstappen worden altijd door de medewerker zelf genomen, de vertrouwenspersoon kan daarbij wel adviserend en ondersteunend zijn. Daarnaast geven zij voorlichting en advies en informeren en inspireren zij de organisatie. Ook signaleren en adviseren van bestuur en management is een van hun taken. In 2023 hebben 79 medewerkers een beroep gedaan op de vertrouwenspersonen.

Verder is in 2023 het intranet opnieuw ingericht zodat medewerkers beter weten bij wie zij zich kunnen melden met welk probleem. Team MST is in 2023 verder gegaan met het programma waarin teams de dialoog voeren over samenwerken.

Klachtenregeling patiënten

Klachten van patiënten worden zeer serieus genomen. Door adequaat om te gaan met klachten kan het vertrouwen van de patiënt in de zorgverlening worden behouden of hersteld. Dit kan leiden tot verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening. Omdat we in MST streven naar een open cultuur wat betreft het omgaan met klachten vinden we het belangrijk dat patiënten hun onvrede kunnen bespreken met de behandelaar /zorgverlener/medewerker die het betreft of, indien van toepassing, hun leidinggevende. Van hen wordt verwacht dat zij met een open houding reageren op klachten en deze op korte termijn met de patiënt bespreken.

Wanneer de patiënt niet tevreden is of wanneer onvoldoende aan onvrede tegemoet is gekomen, kan de patiënt zich rechtstreeks tot zijn zorgverlener wenden. Wanneer de patiënt om welke reden dan ook de klacht niet met de directe zorgverlener kan of wil bespreken kan de patiënt zich ook rechtstreeks tot het Patiënten Service Centrum en daarna klachtenfunctionaris wenden. Het team klachtenbemiddeling bestaat uit drie klachtenfunctionarissen en 1 secretaresse. Daarnaast of daarna kan de patiënt er ook voor kiezen zijn klacht ter beoordeling voor te leggen aan de klachtenonderzoekscommissie (KOC). De klachtenonderzoekscommissie geeft op basis van onderzoek naar de klacht een gemotiveerd advies aan de Raad van Bestuur, op basis waarvan de Raad van Bestuur een oordeel geeft over de klacht.

De regionale klachtenonderzoekscommissie werkt volgens één reglement, het 'Reglement Klachtenonderzoekscommissie' waarin de taken en bevoegdheden zijn vastgelegd. Dit reglement is een uitwerking van artikel 8 van de respectievelijke 'Klachtenregeling MST' en 'Klachtenregeling ZGT'.

Aantal klachten

In 2023 hebben zich in totaal 378 klagers bij MST gemeld. Deze klagers hebben in totaal 525 klachten ingediend. Hiervan zijn 193 klachten door het PSC en 332 klachten door de klachtenfunctionarissen behandeld.

Top 5 aard van de klachten in 2023 bestaat uit:

1. Kwaliteit: het aantal klachten is gedaald t.o.v. 2022. Van 124 klachten naar 110 in 2023.
2. Respect en Patiëntrecht Het aantal klachten in deze categorie laat een daling zien van 89 in 2022 naar 78 in 2023.
3. Organisatie processen: deze categorie is gelijk gebleven (77).
4. Luisteren: het aantal klachten is gestegen t.o.v. 2022. Van 62 klachten naar 75 in 2023.
5. Communicatie: deze categorie is gedaald t.o.v. 2022. Van 77 klachten naar 60 in 2023.

Calamiteiten

In 2023 zijn 17 (mogelijke) calamiteiten door MST gemeld bij de IGJ en 20 vooronderzoeken gestart. Ook heeft de IGJ onze reactie gevraagd op een burgermelding. Het aantal meldingen bij IGJ is vergelijkbaar met de aantallen in 2022.

De verbetermaatregelen naar aanleiding van calamiteiten worden gemonitord door de borgingscommissie bestaand uit een lid RvB, de Medical Safety Officer (MSO), de stafmanager Kwaliteit en Veiligheid en de coördinator calamiteiten. Er zijn in 2023 52 nieuwe verbetermaatregelen ingevoerd in het systeem naar aanleiding van een calamiteit.

Agressie en geweld

In 2023 heeft er wederom een verdere toename van het aantal incidenten (resp. 506 in 2022 -> 668 in 2023) op het gebied van agressie en geweld van bezoekers en patiënten plaats gevonden, deels door een hogere meldingsbereidheid naast een feitelijke toename van agressie. In de praktijk blijkt wel dat nog niet alle agressie incidenten gemeld worden, dus het aantal daadwerkelijke agressie incidenten binnen MST ligt hoger dan weergegeven in de genoemde cijfers.

Medewerkers kunnen en dienen elk agressie incident (verbale en/of fysieke agressie gericht tegen de medewerker) zelf te melden via het digitale intranetformulier "Agressie en geweld" (resp. 489 x).

Daarnaast registreert de beveiliging overige agressie incidenten (resp. 179 x) waarbij te denken valt aan preventieve ondersteuning, diefstal, assistentie fixatie of alarmopvolging.

Het Expertteam tegen agressie en geweld (TAG) komt elke 6 weken samen om de integrale en organisatie brede aanpak van agressie en geweld te bespreken. Het doel is het welzijn en de veiligheid van de medewerkers te waarborgen en maatregelen te treffen om agressie incidenten in de toekomst (zoveel als mogelijk) te voorkomen. De projectmedewerker veiligheidskunde nodigt elke melder van een agressie incident uit voor een persoonlijk gesprek (m.b.t. nazorg, lering uithalen, tips meegeven, verbeter- of beleidsaanpassingen). In 2023 is een pilot gestart met noodknoppen voor baliemedewerkers (10 stuks).

2.3.3 Planning & Control cyclus

De planning en control cyclus binnen MST stelt de Raad van Bestuur (RvB) in staat bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen voor de bedrijfsvoering door te sturen op de behaalde resultaten ten opzichte van de gekozen doelstellingen. In deze procedure is de handelingsbevoegdheid vastgesteld voor de RvB, het management van de resultaatverantwoordelijke eenheden en de stafdiensten. De Raad van Bestuur start de jaarlijkse P&C cyclus met het uitbrengen van de kaderbrief met beleidskaders en financiële kaders voor het nieuwe jaar, gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan. MST maakt gebruik van de A3 methodiek.

Het duaal management van de resultaatverantwoordelijke eenheid stelt een binnen de kaders passend jaarplan met begroting op. Drie keer per jaar spreekt het duaal management met de Raad van Bestuur over de status van de uitvoering, successen en dilemma's in het termgesprek. De stafdiensten ondersteunen RvB en resultaat verantwoordelijke eenheden (RVE) bij het opstellen, uitvoeren en rapporteren op de voortgang van de plannen. Bovendien leveren zij een eigen jaarplan en begroting in en leggen één keer per jaar verantwoording af aan de RvB over de behaalde resultaten.

De RvB legt over het gevoerde beleid en de realisatie van de doelen verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT). Publiekelijk gebeurt dit via DigiMV, het jaarverslag en de jaarrekening.

2.3.4 Audit

Management Letter

In het kader van de controle van de jaarrekening stelt de accountant naar aanleiding van de interim controle ieder jaar een management letter op. In dit document, welke aangeboden wordt aan de RvB en RvT, wordt aandacht gegeven aan de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole.

In de management letter van 2023 zijn de onderstaande topics aan de orde geweest:

- Ontwikkelingen MST;
- Zorgregistraties en –onderhandelingen;
- Horizontaal Toezicht;
- General IT Controls (hierna: GITC's)/nulmeting HiX;
- ESG;
- Ontwikkelingen resultaat en financiële positie;
- Ontwikkelingen ziekteverzuim, personeelskosten en PNIL;
- Actualiteiten en aandachtspunten IT (inclusief cybersecurity en NIS2-richtlijn);
- Aanpassing op controleplan.

Horizontaal Toezicht

In 2023 hebben er binnen de afdeling Zorgcontrol procesverbeteringen plaatsgevonden in de uitvoering van de werkzaamheden voor de verantwoording van rechtmatige registratie middels Horizontaal Toezicht. Er wordt vanaf 2023 per term gerapporteerd over gevonden fouten en ingezette verbeteracties in de DBC-registratie aan de zorgverzekeraars. De deelwaarnemingen die de restrisico's in het Control Framework afdekken worden per 2023 maandelijks uitgevoerd in plaats van per kwartaal zodat er eerder acties kunnen worden genomen om verbeteringen te implementeren. Doordat er in 2023 veel positieve resultaten zijn, zal over boekjaar 2024 het aantal deelwaarnemingen teruggebracht worden met goedkeuring van de zorgverzekeraars. Belangrijke, terugkerende aandachtspunten blijven de registraties van onterechte parallelle trajecten (15% van de steekproef) en onterechte medebehandelingen (24% van de steekproef). Samen met de derde lijn zullen we in 2024 alvast eerste stappen ondernemen ter voorbereiding voor de overgang naar de volgende fase van volwassenheid (Fase F).

Intern auditsysteem kwaliteit

Voor de periode 2024-2026 is een nieuwe meerjarenplanning opgesteld voor de interne audits. De planning is in lijn met de ziekenhuisaccreditatie Qualicor Europe. Nieuw in de planning is dat de audits zijn ingedeeld aan de hand van risicovolle processen i.p.v. risicovolle onderwerpen. Daarnaast worden er ketenaudits gepland met omliggende ziekenhuizen en waar mogelijk met andere organisaties in de regio. Ook is er ruimte in de planning om in te spelen op actuele vraagstukken bijvoorbeeld na een IGJ-bezoek, PRIA, incident of calamiteit. In december 2023 is de auditorenpool uitgebreid met verpleegkundigen, medisch specialisten en medewerkers van de stafdiensten (in totaal 10 medewerkers). De training wordt gedaan volgens de waarderend auditen methodiek.

Ziekenhuisaccreditatie Qualicor Europe

In januari 2023 heeft MST met succes de eerste deelaudit doorlopen, als onderdeel van het continue verbeterprogramma van Qualicor. Hierin zijn de normensets ambulante zorg, geestelijke gezondheidszorg, kritieke zorg, perioperatieve zorg en invasieve ingrepen en transfusiediensten getoetst.

De auditoren waardeerden de warme ontvangst en de open gesprekken die zij met zorgverleners hebben gevoerd tijdens de auditweek. Complimenten waren er o.a. voor de scenario training op de IC (Safety II), agressie voorspeller (triage instrument AOA) en het positieve teamgevoel wat volgens de auditoren overal in het huis is terug te vinden.

Daarnaast zijn er ook verbeterpunten geconstateerd (o.a. t.a.v. medicatie, overdracht en aantoonbaar maken van scholingen). Dit betreffen geen grote tekortkomingen, maar dit zijn wel kansen om als ziekenhuis verder stappen in te maken, zodat we bij de volgende deelaudit progressie kunnen laten zien. Uiteindelijk zijn er daarom 7 verbeterpunten in een verbeterplan gebundeld. Voor ieder verbeterpunt is een eigenaar verantwoordelijk, die voortgang hierop monitort. K&V monitort en stuurt tijdig bij wanneer een verbeterpunt onvoldoende voortgang maakt.

Naast het auditverslag is in 2023 ook de aanpak in aanloop voor de audit geëvalueerd. De huidige aanpak bestaat uit het zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande lijnen en de organisatie alleen gericht te informeren waar dat nodig is. Men ervaart deze aanpak prettig, het legt zo min mogelijk druk op het werkproces.

De tweede deelaudit staat gepland voor oktober 2024, het jaar 2023 heeft dan ook verder in het teken gestaan van het voorbereiden hierop. De uitgangspunten die hierbij worden gehanteerd zijn:

- geen projectmatige aanpak, maar borgen in het continue kwaliteitsmanagementsysteem (kwaliteit en veiligheid is onderdeel van de dagelijkse praktijk);
- meer aandacht voor 'waarderend auditen' en positieve insteek;
- voorbereiding deelaudit is gedeelde verantwoordelijkheid;
- planning themamaanden is afgestemd op de onderwerpen van de tweede deelaudit.

In het najaar 2023 zijn volgens het plan van aanpak gesprekken gevoerd met de normenseteigenaren om te inventariseren welke punten goed lopen en wat nog extra aandacht vraagt. Op die manier genereren een overzicht met acties die gericht aandacht vragen voor MST. De normensets die getoetst worden in oktober 2024 zijn diagnostische beeldvorming, excellente zorgverlening, spoedeisende hulp, medicatiebeheer, verloskundige zorg, intramurale zorg en dialyse. De drie focuspunten die we hierbij aan Qualicor hebben meegegeven zijn patiëntparticipatie, kwetsbare ouderen en dossiervoering.

Sturen op patiëntervaringen

In 2023 hebben we voor het vierde jaar meegedaan aan de meting van patiëntervaringen via de NVZ (PEM). In de uitkomsten van 2023 zien we een lichte stijging in het algemene rapportcijfer (van 8.4 naar 8.6) ten opzichte van 2022. MST blinkt o.a. uit in de onderdelen: wachttijd op polikliniek (= toegangstijd), vriendelijkheid balie, informatie over polikliniekbezoek en vertrouwen in de arts.

Deze meting zien we ook een aantal terugkerende elementen:

- Informatie over wachttijd (= tijd in wachtkamer): op dit onderdeel scoren we ook t.o.v. andere organisaties slecht(er).
- Informatie over bijwerkingen medicatie: op dit onderdeel horen we ondanks een lage patiëntbeoordeling wel bij de top 4 ziekenhuizen.

Het verbeterpunt 'informatie bijwerkingen medicatie' wordt gezamenlijk binnen Santeon opgepakt met als doel leren van elkaar en indien mogelijk een hogere score te behalen bij de volgende meting.

In het najaar van 2023 is besloten om de frequentie van de PEM aan te passen naar eens in de 2 jaar (i.p.v. 1 x per jaar). Dit biedt de mogelijkheid om intern punten uit de PEM op te pakken en de gehele verbetercyclus te doorlopen. Deze ontwikkeling speelt Santeon breed.

De benchmark blijft geborgd doordat de cyclus in afstemming met Santeon is afgestemd. In de tussenliggende periode focussen wij ons als MST op andere instrumenten om de patiëntervaring op te halen en inzichtelijk te maken.

Kort cyclisch meten

Met kort cyclisch meten streven we ernaar vragenlijsten uit te zetten die op maat gemaakt zijn voor de betreffende afdeling. Zo wordt dit al toegepast bij poli kindergeneeskunde en de radiotherapie. Daarnaast heeft de CCU/EHH en de oncologische chirurgie naast de standaard vragenset eigen bedachte vragen in de enquête opgenomen.

Innovatielab

In 2023 is er een start gemaakt met de pilot *Het Innovatielab*. Deze digitale en fysieke plek is een plek waar medewerkers van MST, bedrijven en andere betrokkenen een ingang vinden om ideeën van innovaties of uitgewerkte innovaties verder kunnen brengen in MST. In het Innovatielab zitten medewerkers van MST die de wegen binnen MST goed kennen en zij kunnen ondersteunen om innovatie verder te brengen in MST. Het Innovatielab start officieel op 1 januari 2024 en wordt na een jaar geëvalueerd.

2.3.5 Beheersing van frauderisico's

Het mitigeren van frauderisico's ten aanzien van leveranciers en contracten met derden is onderdeel van verschillende procedures en processen binnen MST, zoals het procuratiebeleid, het inkoopbeleid, de tenderboard en de transparantieclausules in de overeenkomsten.

De extern accountant heeft het risicobeheer van MST beoordeeld en relevante factoren geëvalueerd. Op basis van deze analyse zijn er twee significante risico's met betrekking tot fraude geïdentificeerd. Dit betreffen standaard frauderisico's: 1. Doorbreken van interne beheersmaatregelen door het bestuur. En 2. Het risico ten aanzien van de omzet. Dit is altijd voor alle organisaties aanwezig en derhalve dient de accountant hier altijd werkzaamheden aan te verrichten.

Naar aanleiding van de landelijke media-aandacht rondom mogelijk fraude bij de Cardiologen van het Isala ziekenhuis, heeft de Raad van Bestuur van het MST een intern ziekenhuisbreed onderzoek uit laten voeren. Dit onderzoek heeft zich gericht op de risico's in het inkoopproces, de financiële afwikkeling van trials en de implementatie van de Gedragscode Medische Hulpmiddelen.

Uit dit onderzoek is gebleken dat de sponsorgelden van Cardiologie, ad EUR 2,1 mio, zijn ontvangen zonder dat de Raad van Bestuur, conform wetgeving, hiervoor heeft getekend. In het kader van de Wet medische hulpmiddelen staat beschreven dat de aard, het doel en de omvang van de sponsoring vooraf schriftelijk moet worden vastgelegd en getekend door de Raad van Bestuur. Ook bij andere specialismen zijn sponsorgelden ontvangen die niet bekend waren bij de Raad van Bestuur, echter deze zijn van kleine omvang. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op basis van de bevindingen en adviezen interne maatregelen en processen aangescherpt.

2.3.6 Integraal risicomanagement

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's verbonden aan de strategie, de activiteiten van het ziekenhuis, het handelen van medewerkers en de positionering en het maatschappelijk handelen van het ziekenhuis. Structurele borging van risico's, is belegd binnen de ziekenhuisbrede processen.

Binnen het MST is het ziekenhuisbrede risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is opgebouwd uit acht domeinen: patiënt, personeel, financiën, governance & compliance, gebouw, ICT & informatiebeveiliging, imago, medische hulpmiddelen.

In ieder domein worden de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen opgesteld. Twee keer per jaar is er een gesprek met de domeineigenaar, om risico's en beheersmaatregelen bij te stellen.

Dit resulteert in het voorjaar in een algemene herijking van het risicoprofiel (waarbij de 5 belangrijkste risico's worden meegenomen in de kaderbrief, zodat afdelingen deze kunnen opnemen in hun jaarplannen). In het najaar vindt de voortgangsrapportage van het risicoprofiel plaats, welke op management- en bestuursniveau wordt teruggekoppeld (dit dient meer ter monitoring).

In het voorjaar 2023 vond de herijking van het risicoprofiel van het MST plaats. Dit resulteerde in de top 6 strategische risico's:

1. Het niet realiseren van de begrotingsdoelen en het beoogde financiële resultaat (domein Financiën).
2. MST is niet in staat transformatieopgave tijdig en voldoende te realiseren (domein Financiën/Patiënt).
3. Patiënten krijgen niet (tijdig) de benodigde zorg (domein Patiënt).
4. Noodzakelijke projecten kunnen niet worden uitgevoerd (is t.o.v. vorig jaar een groter probleem geworden) (domein Gebouw).
5. Te krappe (kwalitatieve) personele bezetting om aan doelstellingen van MST te voldoen (domein Personeel).
6. Onvoldoende informatiedeling in de zorgnetwerken (domein ICT).

In de voortgangsrapportage van najaar 2023 is een link naar het strategisch plan gemaakt. De top 6 risico's zijn daarbij (indien mogelijk) gekoppeld aan één van de drie strategische pijlers.

Meer operationeel worden er PRIA's (Prospectieve Risico Inventarisatie en Analyse) en NIKP's (Nieuwe interventie in de klinische praktijk) uitgevoerd. Afdelingen die een nieuw proces starten, of wijzigingen doorvoeren in een bestaand proces die mogelijk van invloed kan zijn op de patiëntveiligheid brengen daarbij vooraf hun risico's in kaart. In 2023 zijn er 24 PRIA's en 4 NIKP's uitgevoerd (t.o.v. 18 PRIA's in 2022). Indien mogelijk, wordt samenwerking met medische techniek gezocht om bij introductie nieuwe interventies (bijv. bij thorax OK) de risico-inventarisatie gezamenlijk uit te voeren. PRIA's en NIKP's worden minimaal 1 x per jaar teruggekoppeld aan de RvB.

2.4 Onderwijs en onderzoek

Medisch Spectrum Twente (MST) is een groot opleidingsziekenhuis en maakt deel uit van de Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen (STZ). Medical School Twente (MedST) is het 'Leerhuis' van MST. Alle opleidings-, onderwijs- en wetenschappelijk onderzoeksgelateerde activiteiten binnen MST vallen organisatorisch onder Medical School Twente.

Opleidingen in MST

In MST krijgen veel aankomende zorgprofessionals de gelegenheid om in de praktijk het vak te leren. Er heerst een klimaat waar goede patiëntenzorg, opleiding en onderzoek heel dicht bij elkaar liggen. Dagelijks creëren opleiders en werkbegeleiders de juiste plek om honderden artsen, verpleegkundigen en paramedici van de toekomst op te leiden in een veilige setting met oog voor kwaliteit van patiëntenzorg.

Medical School Twente bestaat uit bureau medische opleidingen, team initiële opleidingen, bij- en nascholing, leerpleinteam en ontwikkelteam, wetenschapsbureau en stagebureau en de medische bibliotheek.

Opleiding	Aantal ingevulde stages
Medisch ondersteunend	7
Verpleegkundige i.o	58
Doktersassistent	17
Verpleegkundige Vervolg Opleiding (CZO)	141
Verpleegkundige Vervolg Opleiding (BAZ)	75
VS	12
PA	7
Trainee Verpleegkundigen	45
Beschikbare AIOS plaatsen binnen 17 specialismes	120

Het Leerplein MST

Professionals werkzaam in Medisch Spectrum Twente krijgen ruim voldoende gelegenheid hun professionele deskundigheid te onderhouden en te ontwikkelen. In toenemende mate wordt voor bij- en nascholing gebruik gemaakt van onze elektronische leeromgeving: het Leerplein MST. De MedST beschikt over een goed uitgerust skillslab.

Partners in opleiding & onderzoek

Medisch Spectrum Twente heeft een groot aantal partners in het kader van opleiding en onderzoek. Voor de medische opleidingen heeft Medisch Spectrum Twente o.a. een overeenkomst met het Universitair Medisch Centrum Groningen en voor Technische Geneeskunde met de Universiteit Twente. Partners in zorgopleidingen zijn onder meer Saxion Hogeschool en ROC van Twente. Voor de verpleegkundige vervolgoopleidingen heeft MST, samen met ZGT en Deventer Ziekenhuis een instituut dat verantwoordelijk is voor het theoretische gedeelte van de opleidingen: Centraal Instituut voor vervolgonderwijs (CIVO).

2.5 Maatschappelijke aspecten van ondernemen

In MST streven onze medewerkers er dagelijks naar om de best mogelijke zorg aan hun patiënten te leveren. Naast kwalitatief goede en veilige zorg, vraagt onze toekomst echter ook om duurzame zorg. Daarom staan binnen het programma Duurzaam en inclusief MST de volgende thema's centraal:

- het reduceren van de CO2-uitstoot;
- het verkleinen van de impact van medicatie;
- meer circulair werken;
- een gezondere leef- en werkomgeving én;
- een divers en inclusief ziekenhuis.

Hiermee handelt MST in lijn met de ambities van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0, en het landelijk project Goede Zorg Proef Je.

Om tot echt duurzame zorg te komen, moet duurzaam handelen onderdeel worden van onze bedrijfsvoering en een integraal onderdeel van ieders werk. We zijn er dan ook trots op dat op veel afdelingen inmiddels initiatieven lopen om de zorg te verduurzamen. In 2023 waren er 14 afdelingen met een Green Team en 4 centrale werk- en projectgroepen. Deze ambassadeurs ontplooiën zelf initiatieven, maar zetten zich ook in om andere medewerkers meer bewust te maken van wat zij zelf kunnen doen.

CO2-reductie door lager energieverbruik

De grootste CO2-uitstoot wordt veroorzaakt door het energieverbruik van de gebouwen. Om de doelstelling van 55% CO2-reductie in 2030 te behalen, is Vastgoed en Huisvesting actief bezig om het vastgoed van MST te verduurzamen. In 2023 zijn onder andere de kloktijden van de luchtbehandeling beter afgestemd op gebruikers en de luchtvochtigheid en luchthoeveelheden verlaagd daar waar het kon. Ten opzichte van 2022 is hierdoor 207 ton CO2 en €113.000,- bespaard. 207 ton CO2 staat gelijk aan ruim 54 retourvluchten naar Sydney.

Circulair

Veel Green Teams in MST richten zich op het verminderen van het gebruik van materialen, of betere afvalscheiding. In navolging van de IC, hebben diverse Green Teams in 2023 ingezet op het terugdringen van het gebruik van celstofmatjes. Het reduceren van het gebruik van celstofmatjes wordt in 2024 ziekenhuisbreed onder de aandacht gebracht.

Medio 2023 is MST op een aantal afdelingen gestart met het scheiden van plastic. Het aantal deelnemende afdelingen wordt verder uitgebreid in 2024. Daarnaast is eind 2023 gestart met het scheiden van koffiedik bij de afvalstroom swill (etensresten). In totaal werd in 2023 19,4% van het afval van MST gescheiden ingezameld, t.o.v. 17,4% in 2022.

Diversiteit en inclusie

Begin 2023 heeft MST het Charter Diversiteit van de SER ondertekend en een bijbehorend plan van aanpak opgesteld om te werken aan diversiteit en inclusie. Met het ondertekenen van het Charter Diversiteit streeft MST ernaar om in 2026 3% van de medewerkers van MST te laten bestaan uit mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en te komen tot een inclusievere organisatiecultuur. In samenwerking met het Werkplein is MST eind 2023 op drie afdelingen gestart met een pilot job carving. Doel van deze pilot is om meer banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Als het gaat om gendergelijkheid van vrouwen in leidinggevende posities scoort MST goed. 53% van de leidinggevendenden is vrouw.

3. Strategisch beleid

In 2023 is een nieuwe strategische periode voor MST ingegaan met de titel: bouwen aan de zorg van de toekomst.

De combinatie van de stijgende zorgvraag en de steeds krappere wordende arbeidsmarkt leidt tot de uitdaging om de zorg anders te organiseren. De benodigde transformatie is geen makkelijke opgave, maar is wel een essentiële. Doen we niets, dan komen de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg voor onze patiënten steeds verder onder druk te staan. Middels de strategische agenda 2023-2028 zetten we in op drie ambities: Betrokken en bevlogen medewerkers, zorg voor en door de regio en een uniek medtech profiel. Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van een concretisering van de strategische ambities naar gewenste effecten en doelstellingen. Het aanbrengen van focus binnen bestaande initiatieven en het initiëren van nieuwe (regionale) initiatieven om deze doelstellingen te kunnen realiseren.

3.1 Missie

MST bouwt aan de zorg van de toekomst en biedt op ieder moment zorg die waarde toevoegt voor de patiënt.

3.2 Visie

In de zorg voor onze patiënten combineren wij het beste van mens en technologie. Betrokken en bevlogen medewerkers staan hierin centraal. Met oog voor zowel de medische als de sociale context luisteren we naar iedere patiënt en beslissen we samen met de patiënt wie of wat nodig is om invulling te geven aan de zorgvraag. Deze menselijke aanpak combineren we met het toepassen van vooruitstrevende technologie.

Ons interventiecentrum voor hoog complexe zorg is in staat technologische innovaties snel te ontwikkelen en te implementeren. Zo leveren we zorg die waarde toevoegt voor de patiënt en creëren wij een interessante en dynamische werkkplek.

Wij focussen ons niet alleen op de beste zorg vandaag, maar werken ook elke dag aan de zorg van de toekomst. In de regio werken wij met onze partners continu aan het doorontwikkelen van een passend, doelmatig en duurzaam zorgaanbod. Daarnaast zorgen onze bovenregionale samenwerkingen op het gebied van wetenschap en (technologische) innovatie ervoor dat we onderdeel zijn van de landelijke kopgroep in de transformatie naar de zorg van de toekomst. Dit bereiken wij in een omgeving waarin we luisteren naar elkaar en gezamenlijk investeren in vitaliteit, ontwikkeling en loopbaanperspectieven breder dan ons ziekenhuis.

3.3 Ambities

Betrokken en bevlogen medewerkers

Al onze medewerkers zijn professionals, ieder op het eigen gebied. Wij zijn trots op elkaar! Wij waarderen en erkennen elkaar en laten dit zien. Wij luisteren naar elkaar en creëren gezamenlijk een inspirerende en gezonde werkomgeving.

We streven naar vitaliteit en gezondheid bij onze medewerkers, een veilig en plezierig werk- en leerklimaat en een gevoel van verbondenheid met MST als zorgorganisatie. Medewerkers ervaren ruimte om hun werk op een passende manier in te vullen en hebben regie op hun eigen vakbekwaamheid en loopbaan. Dit loopbaanperspectief is passend bij de persoonlijke wensen en levensfase. Dit perspectief stopt niet bij de muren van MST. Wij zetten ons in voor het aantrekken, behouden en opleiden van medewerkers voor de regio gezamenlijk met andere zorginstellingen.

De veranderende wereld en de uitdagingen in de gezondheidszorg vragen om permanente aandacht voor het aantrekken en (door)ontwikkelen van medewerkers. Met een ontwikkelingsgerichte insteek werken we continu aan de benodigde kennis en vaardigheden zodat medewerkers zijn voorbereid op de zorg van de toekomst. Ook voor toekomstige medewerkers is MST een aantrekkelijke werkgever.

Zorg voor en door de regio

Binnen MST staat het welzijn en de gezondheid van de mens centraal. Samen met de patiënt beslissen we wie of wat nodig is om de gezondheid(sbeleving) te verbeteren. Daarnaast zijn we gastvrij en zorgen we dat patiënten zich welkom voelen in MST.

De ontwikkeling van gastvrijheid middels het gastvrijheidstraject loopt goed. In 2023 hebben meer dan tien afdelingen het gastvrijheidstraject doorlopen en hebben meerdere teams zich aangemeld voor 2024. Het teamtraject is maatwerk; het wordt afgestemd op de behoeftes van het team, waardoor de inhoud goed aansluit bij de dagelijkse praktijk. Borging van het teamprogramma wordt gedaan middels ambassadeurs welke drie keer per jaar samen komen. Hiervoor wordt een externe ambassadeursbijeenkomst georganiseerd, waarbij er wordt geleerd van andere bedrijven (liefst in de eigen regio) met een duidelijke gastvrijheidsvisie.

Borging van het gastvrijheidsprogramma vindt ook plaats via het programma “Leiderschap Geven aan Gastvrijheid Ontwikkeling (LGGO)”. In dit programma worden afdelingsmanagers geïnstrueerd en geïnspireerd over hun rol in deze beweging. Naast de scholing zijn er twee intervisiemomenten om met elkaar op afdelingsniveau de doorlopen ontwikkelingen en uitdagingen te bespreken. In september is de tweede groep managers getraind (in totaal zijn 18 managers getraind in MST). Het gastvrijheidstraject wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de afdeling Learning & Development, van waaruit TeamMST wordt uitgevoerd en gecoördineerd. Naast het programma wordt er samen met de afdeling communicatie gewerkt aan de visie op digitale gastvrijheid.

Het programma Patiëntenparticipatie en samen beslissen houdt zich op dit moment bezig met doorontwikkeling en borging. Hiervoor is de samenwerking tussen de adviseurs K&V en waardegedreven zorg geïntensiveerd en is samenwerking gezocht met Positieve Gezondheid. Belangrijk onderdeel van het programma is wetenschappelijk onderzoek. In het voorjaar hebben drie studenten gezondheidswetenschappen onderzoek gedaan naar een set interventies t.b.v. bevorderen van gezamenlijke besluitvorming. Op basis van deze resultaten voeren op dit moment twee studenten gezondheidswetenschappen vervolgonderzoek uit. Doel is het formuleren van MST-brede interventies. Enerzijds om patiënten beter voor te bereiden op consulten op de polikliniek, anderzijds om voor zorgverleners meer tijd te creëren voor het goede gesprek. In de doorontwikkeling van is verder aandacht voor beleid op het gebied van keuzeondersteuning, als keuzehulpen, dashboards en infographics. Naast Samen Beslissen zijn laaggeletterdheid en Advance Care Planning (ACP) pijlers waar vanuit het programma het komende jaar meer aandacht aan zal worden besteed.

Met patiënten, huisartsen, VV&T, revalidatiecentra en het sociaal domein richten we onze zorgpaden over de lijnen heen zo in dat we kwalitatief goede en toegankelijke zorg leveren voor alle inwoners in de regio, nu en in de toekomst. Hierbij staan de principes van waardegedreven zorg centraal, leveren we zorg waar mogelijk dichtbij huis en integreren we digitale zorg waar dit meerwaarde oplevert.

In een netwerk met Ziekenhuisgroep Twente (ZGT), Streekziekenhuis Koningin Beatrix (SKB) en Saxenburgh Medisch Centrum (SMC) organiseren we de ziekenhuiszorg voor de regio. Daarbij zijn we complementair aan elkaar en maken we gebruik van elkaars krachten.

Uniek Medtech profiel

Met technologische innovatie draagt MST bij aan topzorg van de toekomst. Wij zoeken proactief naar (inter)nationale best practices en stimuleren en faciliteren het implementeren en organisatiebreed opschalen van bewezen innovaties. Onze zorg is datagedreven georganiseerd op basis van het 'digitaal eerst, fysiek waar nodig' concept.

We werken actief samen met patiënten, zorgpartners, kennisinstellingen, bedrijven en overheden aan ontwikkeling van technologische innovaties. Ieder vanuit diens eigen rol, waarbij MST zorg draagt voor de aansluiting van de technologie op de zorgpraktijk.

Binnen MST hebben we een duidelijk beeld en maken we heldere keuzes waar we uitblinken in zorgverlening en vooroplopen op het gebied van onderzoek. We hebben in ons onderscheidende profiel een specifieke focus op technologie ten behoeve van de zorg en hierin worden we herkend en erkend.

3.4 Strategisch personeelsbeleid

MST heeft ten aanzien van het strategisch personeelsbeleid voor 2023 een aantal focuspunten gealloceerd. We zetten in op:

Vitale en gezonde medewerkers: In 2023 is het vitaliteitsprogramma, bedoeld voor alle medewerkers, doorontwikkeld naar een vitaliteitsplatform met een breed scala aan aangeboden activiteiten op het gebied van beweging, gezonde voeding, ontspanning en coaching. Het vitaliteitsportfolio wordt verder uitgebreid op basis van actuele wensen en behoeften. Door een nieuwe insteek van jaargesprekken, is er structurele en individuele aandacht voor vitaliteit en gezondheid. Daarnaast zetten we in op een herinrichting van het inzetbaarheids- en verzuimbeleid, waarbij de focus in de tijd verschuift van verzuim naar inzetbaarheid en het daar waar mogelijk ondersteunen van medewerkers om verzuim te voorkomen.

Een veilig en plezierig werkklimaat: Het programma TeamMST zet in op een veilig en plezierig werkklimaat. Teams worden begeleid door middel van dialoog sessies richting een (betere) samenwerking binnen teams op basis van vertrouwen en een gevoel van veiligheid en werkplezier.

Eigen regie op het rooster: Implementatie van een nieuwe roosterbeleid, waardoor medewerkers meer invloed krijgen op de eigen roosters, waarbij zij kunnen ‘meeroosteren’ en er meer ruimte ontstaat om rekening te houden met individuele situaties.

Vertrouwen in vakmanschap: Het programma vertrouwen in vakmanschap gaat over een andere manier van aantonen van bekwaamheid. Medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor het bekwaam voelen, zijn en blijven. Ze gaan aan de slag als ze zich niet bekwaam voelen/ bekwaam zijn.

Dit draagt bij aan het ontregelen van de zorg en het vergroten van de autonomie van de zorgprofessional. Er ontstaat een beweging van periodiek toetsen naar de vraag ‘Wat heb ik nodig om bekwaam te zijn en te blijven?’

Formatie op orde: In 2023 is ingezet op de strategische personeelsplanning met als doel, ook in de toekomst, voldoende gekwalificeerde medewerkers te hebben welke aansluit bij de zorgvraag op dat moment. Tevens is de flexpool met verpleegkundigen ingericht om de “piek- en ziekproblematiek” beter te kunnen opvangen.

3.5 Samenwerking met de ziekenhuizen in de regio

We werken in de regio al goed samen met de Ziekenhuisgroep Twente (ZGT), Streekziekenhuis Koningin Beatrix (SKB) en Saxenburgh Medisch Centrum (SMC). Gezamenlijk zijn we ervoor verantwoordelijk dat de patiënt de juiste medisch specialistische zorg krijgt. Dit is afgelopen jaar, onder andere, bekrachtigd door het formaliseren van een regionaal oncologisch netwerk (ONZ). Met ZGT doen we dat ook in de gezamenlijke uitvoering van het programma ‘Medisch Specialistisch Spoor’:

MST en ZGT verzorgen een adherentiegebied van circa 630.000 inwoners en hebben bij een intensieve samenwerking de mogelijkheid om een breed pakket in de regio te blijven aanbieden. De ziekenhuizen zijn individueel niet in staat een dergelijk breed pakket te blijven bieden en hebben de krachten gebundeld. In de ‘Visie op de samenwerking van de Twentse ziekenhuizen’ zijn vijf pijlers benoemd waarop samenwerking tussen ZGT en MST toegevoegde waarde heeft; één van deze pijlers is “beschikbaarheid van medisch specialistische zorg”. Voor deze pijler is als doel geformuleerd: “de kwaliteit, toegankelijkheid en beschikbaarheid van de medisch specialistische zorg voor de patiënten verder verbeteren en de beschikbaarheid van ziekenhuiszorg voor de regio zoveel mogelijk binnen de regio zeker stellen”.

Om dit te kunnen realiseren, hebben de raden van bestuur en de besturen van de medische staven het volgende uitgangspunt aangenomen: “Raden van Bestuur en medisch stafbesturen van MST en ZGT nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de medisch specialistische zorg in de regio nu en in de toekomst”. Om invulling te geven aan deze gezamenlijke verantwoordelijkheid is in 2020 is het visiedocument Medisch Specialistisch Spoor opgesteld, hetgeen als basis dient voor het programma Medisch Specialistisch Spoor. Binnen dit programma zijn drie hoofddoelen voor samenwerking geformuleerd, te weten: 1. Behoud van zorg; 2. Betere kwaliteit van zorg; 3. Meer doelmatige zorg. Het programma dient als vliegwiel om samenwerkingsinitiatieven ten uitvoer te brengen tussen de ziekenhuizen ZGT en MST. Er is daarbij gekozen voor een bottom-up benadering; zorgprofessionals zijn leidend. En alleen dat deel van het zorgpad waarop winst te behalen is wordt gelateraliseerd. Het programmateam ondersteunt de zorgprofessionals bij het opstellen van een samenwerkingsplan; projectleiders begeleiden de implementatie.

In 2022 zijn binnen het Medisch Specialistisch Spoor de samenwerkingen op de zorggebieden Bekkenbodem, Fasttrack verhoogd PSA en Kaakchirurgie beklonken. In 2023 zijn belangrijke stappen gezet op weg naar samenwerking op de zorggebieden fasttrack macroscopische hematurie, rectumchirurgie, longoncologie en slaapzorg. Daarnaast zijn de voorbereidingen in gang gezet om te komen tot hoog-over zorgprofielen voor MST en ZGT. Door het opstellen van hoog-over profielen kan er gericht naar samenhang worden gekeken en kunnen op basis daarvan binnen het Medisch Specialistisch Spoor toekomstbestendige locatiekeuzes worden gemaakt.

In het zorgportfolio stellen we vast op welke aandoeningen we de komende jaren willen groeien, op welke aandoeningen we de zorg gaan transformeren en/of welke aandoeningen we in de toekomst niet meer in ons ziekenhuis vinden thuishoren, maar elders in de keten of bij één van onze ziekenhuispartners. We maken keuzes binnen ons zorgportfolio voor de vier verschillende types zorg: acuut, electief, chronisch, oncologisch. Het wetenschapsportfolio en de innovatiestrategie zijn van invloed op de keuzes die we maken.

De zorgpaden waarop we met onze ziekenhuispartners intensief gaan samenwerken, stemmen we op elkaar af en optimaliseren we rondom de patiënt. Samenwerking betekent niet dat alle zorg rondom een zorgpad per definitie geconcentreerd wordt op één locatie. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een ingreep in een ziekenhuis plaatsvindt, maar de voor- en nazorg (dichtbij de patiënt) bij één van de ziekenhuispartners in de regio. Om de zorgpaden waarop intensief tussen de verschillende ziekenhuizen wordt samengewerkt te optimaliseren is het noodzakelijk om randvoorwaarden als gegevensuitwisseling en een regionaal werk- en opleidingsaanbod te realiseren. Daarnaast maken we afspraken met onze verzekeraars en waar nodig met de NZa rond financiering en bekostigingsmodellen.

3.6 Samenwerking met onze ketenpartners

Middels het in 2023 gestarte trasformatieprogramma werken we aan het anders organiseren van de zorg voor de patiënt. Met als hoofddoel het toegankelijk houden van de zorg, ondanks de toename hiervan, met dezelfde middelen en mensen. Dit doen we door in te zetten op samenwerking met de eerste lijn, het verbeteren van de uitstroom richting VVT instellingen en de inzet op het initiatief Zorg bij jou. Zorg bij jou is een Santeon breed initiatief waarbij zorgpaden ingericht worden op basis van thuismonitoring door het Medisch Service Centrum. MST is aangesloten op alle Santeon brede zorgpaden en is ook kartrekker voor een aantal van deze zorgpaden.

Binnen MST streven we naar het samen beslissen met de patiënt. We ondersteunen de patiënt om waar mogelijk zelf de regie te pakken en sluiten hierbij qua informatievoorziening aan bij de gezondheidsbelevingsvaardigheden van de patiënt als individu.

In 2023 zijn er ook nieuwe stappen gemaakt in de regionale samenwerking op het gebied van Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en welzijn (TAZ) in Twente. MST wil daarin een prominente rol spelen; we zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep en in de groep HR managers die bij de TAZ Twente zijn betrokken. Een voorbeeld van een nieuwe wijze van samenwerken is dat met de inzet van Zorgstart er binnen Twente 1 loket bestaat voor zij-instromers voor zorg- en welzijnsorganisaties.

3.7 Medisch technisch profiel

Met het versterken van ons medisch technisch (medtech) profiel streven we ernaar om voorop te lopen op het gebied van medisch technologische innovaties. Het uiteindelijke doel is om hierbij de zorg voor onze patiënten te verbeteren. Bewezen, effectieve innovaties moeten daarom snel opgeschaald en geïmplementeerd kunnen worden in de zorgpaden.

Innoveren heeft als doel de zorg voor de patiënten te verbeteren of de medewerkers te ontlasten bij bepaalde taken. Hiervoor worden bewezen innovaties in relevante zorgpaden ondergebracht. Het medtech profiel biedt ons de kans voorop te lopen in de ontwikkeling van de zorg van de toekomst. Hierbij gaat het om inzet op innovatie (zowel het ontwikkelen als het implementeren hiervan) en wetenschappelijk onderzoek.

Dit jaar is de pilot voor het Innovatielab van start gegaan. Een voordeur voor alle innovaties (van idee tot implementatie fase). Een (fysieke) plek waar medewerkers maar ook (regionale) partners terecht kunnen ter facilitering van de ontwikkeling en implementatie van medisch technologische innovaties. In samenwerking met partners kunnen bewezen (technologische) innovaties in de praktijk worden gebracht.

Rondom wetenschap wordt een wetenschapsportfolio opgesteld en wordt gewerkt aan de infrastructuur. Samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen is essentieel. MST fungeert in deze samenwerking veelal als klinisch expert en als omgeving waar innovaties in de dagelijkse zorgpraktijk met patiënten en professionals getest kunnen worden binnen een zogeheten 'real world living lab'. De 'real world living lab'- functie en bijbehorende faciliteiten (waaronder ICT-infrastructuur, fysieke locatie) worden actief uitgebouwd en verder doorontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente (UT). Voor het aangaan van samenwerkingen kijken we niet alleen naar kennisinstellingen als de Universiteit Twente (UT), Saxion en ROC van Twente, maar ook naar private partijen en overheden in de regio.

4. Financiële resultaten

De Jaarrekening 2023 is verderop in dit jaardocument opgenomen. Daarin zijn de balans, de resultatenrekening en de toelichtingen daarop opgenomen. Geconsolideerd en enkelvoudig. Een paar financiële resultaten:

- Het boekjaar is afgesloten met een resultaat van € 7,1 miljoen negatief (2022: € 3,5 miljoen positief).
- Geconsolideerd is het resultaat uitgekomen op € 7,3 miljoen negatief (2022: € 3,4 miljoen positief).
- De omzet is in 2023 verder gestegen naar een omvang van € 489 miljoen (2022: € 453,2 miljoen).
- Ultimo 2023 is de liquiditeitsstand uitgekomen op € 5,5 miljoen (2022: € 0,5 miljoen).

Het resultaat is in 2023 € 7,1 miljoen negatief door de volgende eenmalige zaken:

- De vorming van de voorziening voor Generatiebeleid van € 3,9 miljoen.
- Het aanvullen (een hoger opslagpercentage werkgeverslasten en pensioenpremies) van de verplichting m.b.t. vakantiedagen € 0,3 miljoen.
- Het aanvullen (een hoger opslagpercentage werkgeverslasten en pensioenpremies) van de verplichting m.b.t. het persoonlijk levensfasebudget € 2,9 miljoen.
- De hoge nuancering (afboeking) van de omzet omdat de productie flink hoger lag dan de in de contracten met de zorgverzekeraars afgesproken productie.

Het genormaliseerde resultaat komt op € 8,7 miljoen positief:

Nettoresultaat (x € 1 miljoen)	€	-
	7,1	
Voorziening generatiebeleid	€	
	3,9	
PLB verplichting	€	
	2,9	
Vakantiedagen verplichting	€	
	0,3	
Omzetnuancering schadelastjaar 2023	€	
	6,6	
Omzetnuancering schadelastjaar 2022	€	
	1,7	
Omzetnuancering schadelastjaar 2021	€	-
	1,1	
Beschikbaarheidsbijdrage AIO's	€	
	0,6	
Afrekening medisch specialisten 2022	€	
	0,5	
Consignatiegoederen, doorbelasting medrisk en vrijval pensioenen	€	
	0,4	
Genormaliseerd resultaat	€	
	8,7	

De enkelvoudige resultatenrekening ziet er als volgt uit:

	2023		2022	
	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten				
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening				
Zorgverzekeringswet	474.647		441.214	
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	2.335		1.078	
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	<u>11.992</u>		<u>10.888</u>	
Netto-omzet		488.974		453.180
Overige bedrijfsopbrengsten		32.107		39.909
Som der bedrijfsopbrengsten		521.081		493.089
Bedrijfslasten				
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	51.730		47.547	
Lonen en salarissen	199.027		178.754	
Sociale lasten	28.330		26.133	
Pensioenpremies	16.800		16.551	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	34.091		34.825	
Overige bedrijfskosten	<u>188.052</u>		<u>175.766</u>	
Som der bedrijfslasten		518.030		479.576
Bedrijfsresultaat		3.051		13.513
Financiële baten en lasten				
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	7		75	
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>10.561</u>		<u>10.358</u>	
		-10.554		-10.283
Resultaat voor belastingen		-7.503		3.230
Resultaat deelnemingen		<u>364</u>		<u>255</u>
Resultaat na belastingen		-7.139		3.485

De kengetallen ten opzichte van voorgaand jaar zien er als volgt uit:

	Realisatie 2023	Bankennorm 2023	Realisatie 2022
Solvabiliteit excl. EPD in IVA	16,1 %	16,2 %	17,5 %
EBITDA	37,1	48	48,34
DSCR	1,32	1,40	1,53

Met een gerealiseerde EBITDA van € 37,1 miljoen (2022: € 48,3 miljoen), een DSCR van 1,32 (2022: 1,53) en een solvabiliteit (exclusief EPD in IVA) van 16,1% behalen we de bankennorm niet. Voor 2023 is daarom een waiver aangevraagd en dit is toegekend door het bankenconsortium. In het jaarplan 2024 wordt gerekend met een EBITDA van € 51,5 miljoen. Dit is daarmee € 3,5 miljoen hoger dan de EBITDA-norm van € 48 miljoen. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf over continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening 2023 onder sectie 1.4 grondslagen van waardering en resultaatbepaling (pag.5).

5. Jaarrekening 2023

Jaar rekening 2023

MST

Medisch
Spectrum
Twente

Inhoudsopgave

1 JAARREKENING	
1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023	1
1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2023	3
1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023	4
1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	17
1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	34
1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	35
1.8 Overzicht langlopende schulden Ultimo 2023	36
1.9 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2023	37
1.10 Enkelvoudige balans per 31 december 2023	43
1.11 Enkelvoudige resultatenrekening over 2023	45
1.12 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	46
1.13 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2023	56
1.14 Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	62
1.15 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	63
2 OVERIGE GEGEVENS	66
2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	67
2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	68
3 BIJLAGEN	71
3.1 Financiële kengetallen Stichting Medisch Spectrum Twente	72

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming in € x 1.000)

	31-december-2023		31-december-2022	
	€	€	€	€
ACTIVA				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa	(1)			
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		14.023		16.689
Vooruitbet. op immateriële vaste activa		<u>1.256</u>		<u>131</u>
		15.279		16.820
Materiële vaste activa	(2)			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		170.501		180.075
Machines en installaties		73.133		72.167
Andere vaste bedrijfsmiddelen		46.893		49.622
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op mva		<u>12.928</u>		<u>10.064</u>
		303.455		311.928
Financiële vaste activa	(3)			
Deelnemingen		2.300		2.115
Overige vorderingen		<u>600</u>		<u>600</u>
		2.900		2.715
<u> vlottende activa</u>				
Vorraden	(4)			
Medische middelen en verzorgingsmiddelen		11.067		11.480
Overige voorraden		<u>875</u>		<u>1.119</u>
		11.942		12.599
Onderhanden DBC's / DBC-zorgproducten	(5)			
		6.973		6.899
Vorderingen	(6)			
Debiteuren		26.465		42.169
Overige gelieerde maatschappijen		272		164
Nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten		30.968		41.494
Overige vorderingen		<u>36.701</u>		<u>24.717</u>
		94.406		108.544
Liquide middelen	(7)			
		7.292		2.385
Totaal		<u>442.247</u>		<u>461.890</u>

	31-december-2023		31-december-2022	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Groepsvermogen				
Kapitaal	(8)	4.441	4.441	
Overige reserves	(9)	<u>74.957</u>	<u>82.284</u>	
		79.398		86.725
Vorzieningen	(10)			
Overige		<u>11.981</u>	<u>7.943</u>	
		11.981		7.943
Langlopende schulden	(11)			
Schulden aan banken		<u>222.160</u>	<u>243.271</u>	
		222.160		243.271
Kortlopende schulden	(12)			
Schulden aan banken		21.111	20.707	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		22.967	26.759	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		13.409	12.406	
Schulden aan gelieerde bedrijven		64	252	
Schulden ter zake pensioenen		6.492	6.629	
Overige schulden		<u>64.665</u>	<u>57.198</u>	
		128.708		123.951
		<u>442.247</u>		<u>461.890</u>

1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2023

(in € x 1.000)

	2023		2022	
	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten				
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening (13)				
Zorgverzekeringswet	474.647		441.214	
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	2.335		1.078	
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	<u>11.992</u>		<u>10.888</u>	
Netto-omzet		488.974		453.180
Overige bedrijfsopbrengsten (14)		<u>32.107</u>		<u>39.909</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		521.081		493.089
Bedrijfslasten				
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	(15) 51.842		47.663	
Lonen en salarissen	(16) 202.687		182.499	
Sociale lasten	28.904		26.706	
Pensioenpremies	16.971		16.722	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(17) 34.091		34.825	
Overige bedrijfskosten	(18) <u>183.678</u>		<u>171.296</u>	
Som der bedrijfslasten		<u>518.173</u>		<u>479.711</u>
Bedrijfsresultaat		2.908		13.378
Financiële baten en lasten (19)				
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	14		75	
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>10.562</u>		<u>10.297</u>	
		<u>-10.548</u>		<u>-10.222</u>
Resultaat voor belastingen		-7.640		3.156
Belastingen		-96		4
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	(20)	<u>409</u>		<u>278</u>
Geconsolideerd resultaat na belastingen		<u>-7.327</u>		<u>3.438</u>
Resultaatbestemming				
Het resultaat is als volgt verdeeld:				
		<u>2023</u>	<u>2022</u>	
		€	€	
Algemene en overige reserves		<u>-7.327</u>	<u>3.438</u>	
Resultaat na belasting		<u>-7.327</u>	<u>3.438</u>	

1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023

(in € x 1.000)

De mutatie van de geldmiddelen is als volgt te analyseren:

	2023	2022
	€	€
Bedrijfsresultaat	2.908	13.378
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (17)	32.513	33.424
Boekresultaten desinvesteringen (17)	1.578	1.390
Boekresultaten afstoting vaste activa	85	0
Mutatie voorzieningen (10)	4.038	-905
Afschrijvingen / mutatie voorzieningen & financiële vaste activa	38.214	33.909
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie voorraden (4)	657	-442
Mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's (5)	-74	-7.080
Mutatie vorderingen (6)	14.138	-466
Mutatie kortlopende schulden excl. kortl.deel van de langl.schulden * (12)	7.317	-2.908
Mutatie werkkapitaal	22.038	-10.896
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	63.160	36.391
Ontvangen rente (19)	14	75
Ontvangen dividenden (3)	225	195
Betaalde rente * (19)	-10.557	-10.123
Overige operationele activiteiten	-10.318	-9.853
Kasstroom uit operationele activiteiten	52.842	26.538
Investeringen in materiële vaste activa (2)*	-25.694	-14.960
Investeringen in immateriële vaste activa (1)	-1.533	-3.189
Overige investeringen en desinvesteringen in financiële vaste activa (3)	0	-90
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-27.227	-18.239
Opgenomen leningen (11)	6.000	34.000
Aflossingen leningen (11)	-26.708	-42.124
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-20.708	-8.124
Mutatie geldmiddelen	4.907	175
Toelichting mutatie beschikbare middelen:		
Geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari (7)	2.385	2.210
Liquide middelen per 31 december (7)	7.292	2.385
Mutatie van de beschikbare geldmiddelen	4.907	175

* De cijfers over 2022 zijn in het kasstroomoverzicht voor mutatie financiële activa, mutatie kortlopende schulden exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden, betaalde rente en investeringen in materiële vaste activa aangepast. Hiermee zijn de mutaties op zelfde wijze als 2023 opgesteld.

1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De activiteiten van stichting Medisch Spectrum Twente bestaan uit het verlenen van medisch specialistische zorg aan klinische en poliklinische patiënten. De jaarrekening 2023 van Stichting Medisch Spectrum Twente, statutair en feitelijk gevestigd te Enschede, op het adres Koningsplein 1, kvknummer 41029722, is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG.

Zorginstelling Stichting Medisch Spectrum Twente staat aan het hoofd van de Medisch Spectrum Twente groep te Enschede.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Raad voor de Jaarverslaggeving, die zijn vastgelegd in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 te maken.

Continuïteitsveronderstelling

Uit de jaarrekening kan worden opgemaakt dat MST in financieel opzicht met het boekjaar 2023 een verliesgevend jaar afsluit. Dit wordt veroorzaakt doordat een relatief groot gedeelte (€ 9,4 miljoen) van de productie in 2023 niet vergoed is in verband met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Mede door de LPG-afpraak en de verschuiving in marktaandeel tussen zorgverzekeraars, waarbij overschrijding 100% wordt vergoed ten opzichte van deelvergoedingen. Daarnaast hebben twee incidentele kostenposten het resultaat van 2023 flink beïnvloed: de vorming van de voorziening generatiebeleid van € 3,9 miljoen en het ophogen van de opslag voor sociale lasten van de verplichting voor PLB uren en vakantiedagen voor een bedrag van € 3,2 miljoen.

Bovenstaande heeft geleid tot een doorbreking van het bankconvenant. In 2023 voldeed MST niet aan de normen (EBITDA, solvabiliteit en DSCR) uit het bankconvenant van het bankenconsortium. Het bankenconsortium heeft hiervoor een waiver verstrekt voor boekjaar 2023.

In de contractonderhandelingen met de zorgverzekeraars voor 2024 heeft MST zich gericht op voorwaarden die een duurzaam gezond rendement beter borgen. Hier maken een volume stijging en verbeterde prijsafpraak onderdeel van uit. In de begroting koerst MST hiermee op een EBITDA van € 51,5 miljoen. Uit de realisatie van de eerste maanden in 2024 is de realisatie van zowel de productie als netto resultaat hoger dan begroot.

Op basis van de begroting voor 2024 en de realisatie hiervan tot nu toe kan MST haar financiële verplichting blijven voldoen en verwacht MST aan de normen van het bankconsortium te voldoen. Er bestaat echter een risico dat dit scenario niet of gedeeltelijk uitkomen door bijvoorbeeld hogere afboeking op de omzet dan verwacht of door onvoorziene overschrijdingen van exploitatiebudgetten. In een dergelijk pessimistisch scenario is MST opnieuw afhankelijk van het verkrijgen van een waiver van het bankenconsortium.

Onzekerheid van materieel belang

Voorgaande omstandigheden duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling. Echter, uitgaande van de reeds gerealiseerde verbeterde contractvoorwaarden die verwerkt zijn in de realistische begroting, gecombineerd met de goede eerste maanden van 2024 en de waiver die recent is ontvangen, verwacht MST de activiteiten van de organisatie in continuïteit te kunnen blijven uitvoeren.

Conclusie

Op basis van voorgaande concludeert de Raad van Bestuur van MST dat de jaarrekening terecht is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Omzetverantwoording, zoals tevens toegelicht in sectie 'Toelichting (landelijke) aandachtspunten jaarrekening 2023
- Voorzieningen
- Afschrijvingslasten (resterende levensduur/restwaarden)

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van gemaakte afspraken met zorgverzekeraars. De beoogde doelstellingen en de strekking voor deze afspraken zijn helder. Eventuele onzekerheden in dat kader zijn in de jaarrekening verwerkt en toegelicht.

Ziekenhuizen en umc's maken jaarlijks een schatting om reguliere zorgcontracten met zorgverzekeraars op schadelastjaar te vertalen naar boekjaren. Deze schatting is in belangrijke mate gebaseerd op ervaringscijfers. In de jaarrekening 2023 heeft de toerekening van deze regelingen van schadelastjaar naar boekjaar, mits materieel en representatief, plaatsgevonden conform een uniform percentage per zorgverzekeraar.

Consolidatiegrondslagen

In de geconsolideerde jaarrekening van de instelling zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de instelling meer of minder invloed verschaffen. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de instelling.

In de geconsolideerde jaarrekening worden, overeenkomstig uniforme grondslagen volgens de integrale methode, de cijfers van Medisch Spectrum Twente en de groepsmaatschappijen opgenomen. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Winst of verlies voortvloeiend uit transacties met een niet-geconsolideerde deelneming, die niet kwalificeert als groepsmaatschappij en wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt direct en volledig in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de consolidatie ultimo 2023 zijn de volgende rechtspersonen opgenomen:

- MST Cleancare BV, gevestigd te Enschede (100%)
- Stichting Vrienden van Medisch Spectrum Twente, gevestigd te Enschede (100%).

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of rechtspersoon die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Functionele en prestatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de instelling.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de instelling en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting van de balans is gespecificeerd. De verwachte gebruiksduur en de afschrijvingsmethode worden aan het eind van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

De geactiveerde kosten worden volgens het lineaire systeem afgeschreven. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Kosten van onderzoek en ontwikkeling:	10 t/m 50%
- Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa:	0%

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting. In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op terreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen:	0 t/m 20%
- Machines en installaties:	5 t/m 20%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen:	10 t/m 50%
- Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa:	0%

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Groot onderhoud:

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de instelling invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens op de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De niet gerealiseerde winst wordt geëlimineerd uit het resultaat van de instelling. Deze correctie wordt verwerkt door eliminatie op netto-omzet en eliminatie op het resultaat deelneming. Deze eliminatie wordt in de balans in mindering gebracht op de waarde van de deelneming. De instelling realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de instelling echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de instelling ten behoeve van de deelneming.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Dividenden van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, worden verantwoord als opbrengst uit deelnemingen (onder de financiële baten).

Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de instelling een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De onder de financiële vaste activa opgenomen deelnemingen met invloed op zakelijk beleid, met uitzondering van de Centrum Apotheek Enschede II BV (geen invloed op zakelijk beleid) en Medirisk, worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde. De Centrum Apotheek Enschede II BV en Medirisk zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt verlaagd indien er indicaties zijn voor bijzondere waardeverminderingen.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING VASTE ACTIVA

Voor materiële vaste activa en deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderverslies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

VERVREEMDING VASTE ACTIVA

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

VOORRADEN

Voorraden worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode of lagere opbrengstwaarde.

De huishoudelijke, medische middelen en verzorgingsmiddelen, voedingsmiddelen en overige voorraden zijn ultimo het boekjaar gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van een voorziening voor incurantheid.

Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop van voorraden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstreckte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden

Afgeleide financiële instrumenten

Na eerste opname worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast. Aan- en verkopen van afgeleide financiële instrumenten worden verantwoord op de transactiedatum. Indien afgeleide financiële instrumenten of portefeuilles van afgeleide financiële instrumenten toebehoren aan een subcategorie van financiële instrumenten, worden de afgeleide financiële instrumenten na eerste verwerking gewaardeerd overeenkomstig die subcategorie.

Stichting Medisch Spectrum Twente kent het bestaan van zogenaamde rente-derivaten. Deze zijn afgesloten ter indekking van het variabele renterisico van haar Clubdeal Kredietovereenkomst. Door deze rente-derivaten worden de rentelasten van de Clubdeal Kredietovereenkomst grotendeels gefixeerd. Daar de rente-derivaten zijn opgenomen vanwege hedgingdoeleinden is gekozen om als waarderingsgrondslag de kostprijs te gebruiken en kostprijs-hedge-accounting toe te passen.

Aangezien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt.

Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past de instelling de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening.

De instelling documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van effectieve hedges respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges.

Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedgeresultaten naar de resultatenrekening gebracht.

Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelaties getoetst door vergelijking van de cumulatieve reëlewaardewijziging van de afgedekte positie met de cumulatieve waardewijzigingen van de afgeleide instrumenten. De laagste van de cumulatieve waardewijziging van de afgedekte positie en de cumulatieve waardewijziging van de afgeleide instrumenten wordt in de herwaarderingsreserve uitgesteld

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen. De reële waarde van derivaten waarbij collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de (Eonia) swapcurve, omdat door de uitwisseling het krediet- en liquiditeitsrisico worden verzacht. De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Bijzondere waardevermindering financiële activa en saldering financiële instrumenten

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de resultatenrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de instelling toekomstig bedrag onder voorwaarden die de instelling anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen.

Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de instelling worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de instelling historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de instellingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de resultatenrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de resultatenrekening.

Saldering financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

VORDERINGEN EN SCHULDEN

De toelichting voor vorderingen en schulden is opgenomen onder financiële instrumenten.

ONDERHANDEN WERK UIT HOOFDE VAN DBC's /DBC ZORGPRODUCTEN

De waarde van het onderhanden werk is bepaald op basis van de directe opbrengstwaarde. De onderhanden DBC's /DBC-zorgproducten zijn via aanlevering aan de landelijke onderhanden werk grouper vertaald in declaratiecodes, die op basis van verkoopprijzen getarifeerd zijn. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Indien het totaal van alle onderhanden werk/zorgtrajecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden werk/zorgtrajecten een creditsaldo vertoont per zorgverzekeraar, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de instelling, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

EIGEN VERMOGEN

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten op opbrengsten.

Inkoop van eigen aandelen wordt in mindering gebracht op de overige reserves.

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal en Algemene en overige reserves.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Algemene en overige reserves

Onder Algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Reorganisatievoorziening:

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Voorziening jubileumverplichtingen:

De voorziening wordt gevormd voor toekomstige jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en duur dienstverband. De voorziening jubileumverplichtingen is contant gemaakt op basis van een gemiddelde rentevoet van 3,47%. De waardering is consistent met voorgaande jaren.

Voorziening langdurig zieken:

De voorziening voor langdurig zieken betreft een voorziening voor de aanvulling loonkosten voor de eerste twee jaar van langdurig zieken.

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces, voor zover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. De voorziening jubileumverplichtingen is contant gemaakt op basis van een gemiddelde rentevoet van 3,47%.

Voorziening rechtmatigheidscontroles:

Onder de voorziening voor rechtmatigheidscontroles worden de verwachte terugbetalingen van omzet aan zorgverzekeraars als gevolg van achterafcontroles voorzien.

Voorziening eigen risico:

De voorziening voor aansprakelijkheidsverzekering die is verzekerd bij Medirisk is gebaseerd op de nominale waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de lopende claims. De voorziening is gemaximeerd tot het daarbij overeengekomen eigen risico.

Voorziening generatiebeleid:

In 2023 is in CAO-ziekenhuizen een verplichte regeling voor generatiebeleid van toepassing verklaard. De omvang van de voorziening is afhankelijk van meerdere variabelen. Enkele van deze variabelen zijn de ontwikkeling van de in- en uitstroom, ontwikkeling van toekomstige salarisstijgingen en de tijdsduur waarvoor deze regeling onderdeel uitmaakt van de CAO. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren aanvullende vergoedingen (inclusief pensioenopbouw) vanuit de deelname door medewerkers aan het generatiebeleid.

Voorziening wet arbeidsmarkt in balans:

De wet Arbeid in Balans (WAB) regelt onder meer de verplichting tot het uitbetalen van een transitievergoeding bij ontslag van een medewerker vanwege langdurig ziekteverzuim. Ook voorziet de WAB in een compensatie voor de werkgever van deze transitievergoeding ingeval er sprake is van arbeidsongeschiktheid na 24 maanden verzuim. Het UWV voert de compensatie regeling uit. De voorziening is op identieke wijze bepaald als vorig jaar. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,47%.

LEASING

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de instelling optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten welke hun oorsprong vinden in het verslagjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

OPBRENGSTEN (Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening)

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning. De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in subsidies, opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten.

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. De belangrijkste overige bedrijfsopbrengsten hebben betrekking op huuropbrengsten van ruimten, parkeergelden, detachering van personeel en affiliatievergoedingen.

PERSONELE KOSTEN

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid is een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

PENSIOENEN

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de resultatenrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies.

Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt ook een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is (waarbij de disconteringsvoet voor belastingen de actuele marktrente weergeeft).

Een pensioenvordering uit hoofde van aanwezige overschotten bij de pensioenuitvoerder wordt opgenomen als de groep beschikkingsmacht heeft over het overschot, het waarschijnlijk is dat het tot toekomstige economische voordelen voor de groep leidt en het betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een pensioenoverschot wordt op dezelfde wijze gewaardeerd als een voorziening.

Stichting Medisch Spectrum Twente heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Medisch Spectrum Twente heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Medewerkers in dienst van Medisch Spectrum Twente zijn verplicht verzekerd bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) met betrekking tot hun ouderdoms- en arbeidsongeschiktheidspensioen. PFZW hanteert de middelloonregeling. Het PFZW is verplicht de beleidsdekkingsgraad te publiceren. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 dekkingsgraden (de actuele dekkingsgraden). Door een gemiddelde te gebruiken, schommelt de dekkingsgraad minder sterk. De beleidsdekkingsgraad wordt door PFZW gebruikt om beleidsbeslissingen te toetsen zoals al dan niet indexeren van de pensioenen. Ultimo 4e kwartaal 2023 is de beleidsdekkingsgraad ten opzichte van ultimo 4e kwartaal 2022 gestegen van 111,5% naar 112,0%. PFZW heeft in 2023 een rendement behaald van 8,2%. De dekkingsgraad is in 2023 gedaald van 108,7% naar 106,3%. De daling van de actuele dekkingsgraad werd mede veroorzaakt door de daling van de rente en de verhoging van de pensioenen per 1 januari 2024.

De Wet toekomst pensioenen werd op 1 juli 2023 van kracht. De invoering van de nieuwe pensioenregeling is 1 januari 2026. Het bestuur van PFZW heeft besloten per 1 januari 2024 de pensioenen van alle gepensioneerden en de pensioenaanspraken van alle andere deelnemers met 4,8% te verhogen.

RENTEBATEN / -LASTEN

De gepresenteerde rente baten en -lasten hebben betrekking op de verslagperiode.

Rente op schulden behorende bij een actief waarvoor noodzakelijkerwijs een aanmerkelijke hoeveelheid tijd benodigd is om het gebruiksklaar of verkoop klaar te maken (kwalificerende activa) wordt in de vervaardigingsprijs van een actief opgenomen, indien de aan die actiefpost verbonden toekomstige voordelen naar verwachting voldoende groot zullen zijn om de boekwaarde van die post inclusief de toegerekende rente te dekken en deze economische voordelen voldoende betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De rente wordt berekend op basis van de verschuldigde rente over de specifiek voor de vervaardiging opgenomen leningen, onder aftrek van eventueel verkregen beleggingsopbrengsten met betrekking tot tijdelijke belegging van de opgenomen leningen. Voor zover de vervaardiging wordt gefinancierd door leningen die niet specifiek aan de vervaardiging van bepaalde activa kunnen worden toegerekend, wordt de te activeren rentepost berekend door de gewogen rentevoet van die leningen te vermenigvuldigen met de uitgaven voor vervaardiging, rekening houdend met de periode van de vervaardiging. Onder het bedrag van de uitgaven voor vervaardiging wordt verstaan de voor de vervaardiging toegerekende bedragen, onder aftrek van ontvangen termijn-bedragen van afnemers en uit hoofde ontvangen overheidssubsidies en vergelijkbare faciliteiten inzake de investering in de betreffende actiefpost. Het bedrag van de berekende te activeren rente is niet hoger dan de werkelijk over die periode verschuldigde rentekosten.

Indien het bedrag van de verwachte uiteindelijk te activeren kosten van het kwalificerende actief uitstijgt boven de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verwerkt. Het effect van het contant maken van de voorzieningen is verwerkt in de financiële baten en lasten.

AANDEEL IN RESULTAAT VAN ONDERNEMINGEN WAARIN WORDT DEELGENOMEN

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

BELASTINGEN EN FISCALE EENHEID

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst-belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Er is geen sprake van tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale belastinglast, die tot waardering moeten worden gebracht in de jaarrekening.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft stichting Medisch Spectrum Twente zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instelling specifieke (sectorale) regels.

1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

ACTIVA

(1) Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	14.023	16.689
Vooruitbet. op immateriële vaste activa	<u>1.256</u>	<u>131</u>
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>15.279</u></u>	<u><u>16.820</u></u>

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde per 1 januari	16.820	17.140
Reclassificatie	0	437
Investeringsen	1.533	3.572
Afschrijvingen	-3.073	-3.954
Terugname geheel afgeschreven activa	0	-1.071
Cumulatieve afschrijvingen terugname activa	0	1.071
Desinvesteringen	0	-1.891
Afschr. desinvesteringen	<u>0</u>	<u>1.515</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>15.279</u></u>	<u><u>16.820</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie en toelichting van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht 1.6. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende schulden in bijlage.

(2) Materiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
De specificatie is als volgt:		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	170.501	180.075
Machines en installaties	73.133	72.167
Andere vaste bedrijfsmiddelen	46.893	49.622
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op mva	12.928	10.064

Totaal materiële vaste activa	<u>303.455</u>	<u>311.928</u>
-------------------------------	----------------	----------------

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	311.928	323.732
Reclassificatie	0	-437
Investeringen	22.629	19.118
Afschrijvingen	-29.439	-29.470
Terugname geheel afgeschreven activa	-4.570	-29.542
Cumulatieve afschrijvingen terugname activa	4.570	29.542
Desinvesteringen	-9.400	-2.114
Afschr. desinvesteringen	7.737	1.098
Boekwaarde per 31 december	<u>303.455</u>	<u>311.928</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie en toelichting van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht 1.7. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende schulden in de bijlage.

(3) Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
De specificatie is als volgt:		
Deelnemingen	2.300	2.115
Overige vorderingen	600	600
Totaal financiële vaste activa	<u>2.900</u>	<u>2.715</u>

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
De specificatie is als volgt:		
Deelnemingen		
Vermaat-MST Services BV	1.431	1.289
Fertiliteitskliniek	164	193
Centrum Apotheek Enschede II BV	129	116
ZorgNetOost BV	300	292
Nocepta	276	225
Deelnemingen	<u>2.300</u>	<u>2.115</u>

Toelichting:

VoF KON

VoF KON is een samenwerkingsverband tussen Ziekenhuisgroep Twente, MKA B.V. en Medisch Spectrum Twente betreffende het aanbieden van Mond-, Kaak en Aangezichts chirurgie in de regio Twente. Alle partijen zijn voor 1/3e vennoot in de VoF. Er is sprake van een negatief eigen vermogen. Het is gebruikelijk dat, nadat de jaarrekening in het vennotenoverleg is besproken en vastgesteld, het tekort wordt aangezuiverd door de vennoten, zodat het eigen vermogen weer nihil is. De stortingen vinden plaats conform de onderlinge aandeelverhoudingen. Per 1 april 2023 zijn de activiteiten van VoF KON overgegaan naar Medisch Spectrum Twente.

Medirisk

Medirisk is een onderlinge waarborgmaatschappij waarvan de aandelen geen feitelijke waarde vertegenwoordigen en niet verhandelbaar zijn. Om voornoemde redenen is de deelneming Medirisk niet als actief op de balans gewaardeerd.

Hieronder is een lijst opgenomen van kapitaalbelangen op basis van het laatste boekjaar waarover een jaarrekening beschikbaar is.

De cijfers over 2023 zijn nog niet beschikbaar voor alle deelnemingen.

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in kapitaal (%)	Eigen vermogen per 31-12-2022	Resultaat over boekjaar 2022
			(x € 1.000)	(x € 1.000)
Vermaat-MST Services BV	IJsselstein	50.00	2.577	137
Fertiliteitskliniek	Hengelo	25.00	772	318
Medirisk	Utrecht	4.97	35.256	1890
Centrum Apotheek Enschede II BV	Enschede	11.15	1146	392
ZorgNetOost BV	Enschede	40.81	716	-277
Nocepta	Hengelo	25.00	900	599

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Deelnemingen:

Verloopoverzicht Vermaat-MST Services BV

De specificatie is als volgt:	2023	2022
Stand 1 januari	1.289	1.188
Bij: resultaat boekjaar:	142	100
	142	100
Stand 31 december	<u>1.431</u>	<u>1.289</u>

Toelichting:

Bovengenoemde deelneming betreft een 50% deelneming in Vermaat-MST Services BV, statutair gevestigd te IJsselstein, kvknummer 8091895. De activiteiten van Vermaat-MST Services BV betreffen het exploiteren van restaurantbedrijven en detailzaken op het gebied van bloemen, delicatessen en aanverwante artikelen, exploitatie van kapsalons en verhuur van audioapparatuur en andere zaken ten behoeve van patiënten.

Verloopoverzicht Fertilitetskliniek

De specificatie is als volgt:	2023	2022
Stand 1 januari	193	92
Bij resultaat boekjaar:	-29	101
	-29	101
Stand 31 december	<u>164</u>	<u>193</u>

Toelichting:

Het betreft een 25% deelneming in Fertilitetskliniek, statutair gevestigd te Hengelo, kvknummer 54255708. De BV heeft ten doel het verlenen van medisch-specialistische zorg, in het bijzonder fertiliteitszorg. Onder overige waardemutaties is correctie resultaat voorgaand jaar verwerkt.

Verloopoverzicht Centrum Apotheek Enschede II BV

De specificatie is als volgt:	2023	2022
Stand 1 januari	116	153
Bij resultaat boekjaar:	52	0
Af: dividenduitkering	-39	-37
	13	-37
Stand 31 december	<u>129</u>	<u>116</u>

Toelichting:

Het betreft een 11,15% deelneming in Centrum Apotheek Enschede II BV, statutair gevestigd te Enschede, kvknummer 08095177. De BV is actief in de branche apotheken. Medisch Spectrum Twente heeft geen invloed op het zakelijke beleid.

Verloopoverzicht ZorgNetOost BV

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Stand 1 januari	292	232
Investeringen:	0	90
Bij: resultaat boekjaar	<u>8</u>	<u>-30</u>
	8	60
Stand 31 december	<u><u>300</u></u>	<u><u>292</u></u>

Toelichting:

ZorgNetOost BV betreft een 40,81% deelneming, statutair gevestigd te Enschede.

Verloopoverzicht Nocepta

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Stand 1 januari	225	277
Af: dividend uitkering	-186	-158
Bij: resultaat boekjaar	<u>237</u>	<u>106</u>
	51	-52
Stand 31 december	<u><u>276</u></u>	<u><u>225</u></u>

Toelichting:

Het betreft een 25% deelneming in Nocepta vof, statutair gevestigd te Hengelo, kvknummer 63726718. Nocepta is een door stichting Medisch Spectrum Twente en Ziekenhuisgroep Twente opgericht expertisecentrum voor specialistische pijnzorg.

Overige vorderingen:

<u>Lening u/g kaakchirurgie</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde begin:	300	300
Mutaties boekwaarde:	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde einde:	<u><u>300</u></u>	<u><u>300</u></u>

Dit betreft lening u/g aan Maatschap Kaakchirurgie Oost Nederland waarbij is overeengekomen dat Stichting Medisch Spectrum Twente per 1 mei 2024 aanspraak zal doen op haar rechten uit hoofde van de geldlening. Hierbij is een rente percentage van 1% overeengekomen.

<u>Lening u/g voorgeschoten goodwill</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde begin:	300	300
Mutaties boekwaarde:	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde einde:	<u><u>300</u></u>	<u><u>300</u></u>

Dit betreft lening u/g aan Maatschap Kaakchirurgie Oost Nederland voor de duur van maximaal 5 jaren, te rekenen vanaf 1 januari 2021. Hierbij is een rente percentage van 1% overeengekomen.

(4) Voorraden

De specificatie is als volgt:	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Medische middelen en verzorgingsmiddelen	11.067	11.480
Overige voorraden	<u>875</u>	<u>1.119</u>
Totaal voorraden	<u><u>11.942</u></u>	<u><u>12.599</u></u>

Toelichting:

De voorraden zijn ultimo 2023 € 657K afgenomen ten opzichte van ultimo 2022 als gevolg van wijzigingen in het assortiment. Daarnaast is de voorraad beschermingsmiddelen die per 2022 werd aangehouden in verband met Covid gedurende 2023 afgebouwd tot een reguliere voorraad.

(5) Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC zorgproducten*

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC zorgproducten	<u>6.973</u>	<u>6.899</u>
	<u><u>6.973</u></u>	<u><u>6.899</u></u>

De specificatie is als volgt:	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	<u>47.997</u>	<u>46.167</u>
	47.997	46.167
Ontvangen voorschotten	<u>-41.024</u>	<u>-39.268</u>
Totaal onderhanden werk DBC's	<u><u>6.973</u></u>	<u><u>6.899</u></u>

Toelichting:

De van zorgverzekeraars ontvangen voorschotten zijn in 2023 gestegen van € 39,3 mln naar € 41,0 mln. Onder de post NTF omzet DBC's/ DBC zorgproducten op pagina 24 is de continuïteitsbijdrage in het kader van omzetafspraken met zorgverzekeraars voor het lopende schadelastjaar verwerkt.

(6) Vorderingen

De specificatie is als volgt:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
<i>Vorderingen:</i>		
Debiteuren	26.844	42.425
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	379	256
	<u>26.465</u>	<u>42.169</u>
Overige gelieerde maatschappijen	272	164
Nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten	30.968	41.494
Overige vorderingen		
Vorderingen in verband met schadelastafspraken	13.692	6.546
Nog te factureren omzet PAAZ	851	3.575
Nog te factureren omzet CBT	560	1.078
Vervoersplan	446	444
Diverse vooruitbetaalde en nog te vorderen posten	13.221	10.880
Vooruitbetaalde bedragen	7.931	2.194
	<u>36.701</u>	<u>24.717</u>
Totaal vorderingen	<u>94.406</u>	<u>108.544</u>

Toelichting:

De vorderingen zijn per saldo met € 14,1 afgenomen. De debiteuren positie daalde € 15,7 mln van € 42,2 mln naar € 26,5 mln. Eind 2022 was de debiteurenpositie hoog. Er was sprake van een inhaalfacturatie voor de zorg gerelateerde omzet door het oplossen van registratie-achterstanden. Daarnaast zijn per jaareinde 2023 facturen versneld betaald door zorgverzekeraar Menzis, waardoor de debiteurenpositie per jaareinde 2023 relatief laag is.

Onder Diverse vooruitbetaalde en nog te vorderen posten zijn onder andere nog te ontvangen subsidies voor € 6,3 mln (2022: € 6,3 mln) en nog te factureren bedragen voor overige dienstverlening van € 1,1 mln (2022: 0,7 mln) opgenomen.

(7) Liquide middelen

De specificatie is als volgt:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bankrekeningen	7.292	2.385
Totaal liquide middelen	<u>7.292</u>	<u>2.385</u>

Toelichting:

De deposito's opgenomen onder de liquidemiddelen zijn direct opeisbaar. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Passiva

Groepsvermogen

De specificatie is als volgt:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Kapitaal	4.441	4.441
Algemene en overige reserves	74.957	82.284
Totaal eigen vermogen	<u>79.398</u>	<u>86.725</u>

Verschil groeps- en eigen vermogen

Bedragen x € 1.000

	2023	2022
Groepsvermogen volgens geconsolideerde jaarrekening	€ 79.398	€ 86.725
Af: Stichting Vrienden van MST	€ 3.884	€ 4.072
Eigen vermogen volgens enkelvoudige jaarrekening	€ 75.514	€ 82.653

Het verschil tussen het geconsolideerde groepsvermogen en enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt omdat Stichting Vrienden van MST niet wordt gezien als deelneming vanwege het ontbreken van aandeelhoudersrelatie tussen Stichting Medisch Spectrum Twente en Stichting Vrienden van MST. Het verschil wordt hier volledig door verklaard.

(8) Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	1-1-2023	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2023
Kapitaal	4.441	0	0	4.441
Totaal kapitaal	<u>4.441</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.441</u>

(9) Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	1-1-2023	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2023
Algemene en overige reserves	82.284	-7.327	0	74.957
Totaal algemene en overige reserves	<u>82.284</u>	<u>-7.327</u>	<u>0</u>	<u>74.957</u>

Resultaatbestemming:

Het bestuur stelt, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, voor om het negatieve resultaat 2023 ten laste te brengen van de algemene en overige reserves.

	31-12-2023	31-12-2022
Overzicht van het totaalresultaat van de instelling		
Geconsolideerde resultaat van de instelling	-7.327	3.438
Verlies Stichting Vrienden van MST	188	47
Enkelvoudig netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	<u>-7.139</u>	<u>3.485</u>

Verschil resultaat

Het verschil tussen het geconsolideerde en enkelvoudige resultaat van € 188k wordt veroorzaakt door het resultaat over 2023 van de Stichting Vrienden van MST. Deze stichting is geconsolideerd maar is enkelvoudig geen deelneming vanwege het ontbreken van een aandeelhoudersrelatie.

(8) Kapitaal

Het verloop over 2022 is als volgt weer te geven:

	1-1-2022	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2022
Kapitaal	4.441	0	0	4.441
Totaal kapitaal	4.441	0	0	4.441

(9) Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	1-1-2022	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2022
Algemene en overige reserves	78.845	3.438	0	82.284
Totaal algemene en overige reserves	78.845	3.438	0	82.284

Resultaatbestemming:

MST heeft conform het besluit van de Raad van Bestuur het positieve resultaat 2022 ten gunste van de algemene en overige reserves geboekt.

(10) Voorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12-2023
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	538	150	298	0	390
Jubileumvoorziening	2.356	111	128	0	2.339
Voorziening langdurig zieken	1.373	787	1.093	0	1.067
Voorziening rechtmatigheidscontroles	1.254	246	0	0	1.500
Voorziening generatiebeleid	0	3.893	0	0	3.893
Voorziening eigen risico	1.717	480	216	0	1.981
Voorziening wet arbeidsmarkt in balans	705	195	89	0	811
Totaal voorzieningen	7.943	5.862	1.824	0	11.981

Toelichting:

De voorziening reorganisatie, rechtmatigheidscontroles en eigen risico verzekering zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de overige voorzieningen is in 2023 een verdisconteringsvoet toegepast van 3,47%.

Voorziening reorganisatie: De waardering van de voorziening reorganisatie is conform voorgaande jaren geactualiseerd op basis van een reëel inschatting van te verwachten kosten. Uitgangspunten daarbij zijn afspraken die zijn vastgelegd in vaststellingsovereenkomsten, te verwachten salariskosten van mobiliteitskandidaten (conform afspraken sociaalplan, 13 maanden traject begeleiding naar ander werk, eventuele verzuimperiode, stadsmatenregeling etc.), en een inschatting van overige te verwachte kosten in 2024. De laatste fase van het rendementsprogramma heeft in 2023 tot daadwerkelijke uitstroom geleid. Deze uitstroom is hoger en duurder geweest dan voorheen was voorzien, derhalve heeft er een dotatie van € 150k aan deze voorziening plaatsgevonden.

Jubileumvoorziening: De daadwerkelijke uitbetaling van jubilea uitkeringen in 2023 bedroeg € 128k.

Voorziening langdurig zieken: De voorziening voor langdurig zieken is afgenomen ten opzichte van 2022. Dit is verklaarbaar door de toename van het kortere verzuim, gelijktijdige afname van de omvang van het langere verzuim en de afname van de gemiddelde verzuimduur.

Voorziening rechtmatigheidscontroles: De voorziening wordt gevormd door verwachte terugbetalingen van omzet aan zorgverzekeraars als gevolg van horizontaal toezicht.

Voorziening generatiebeleid: De voorziening is gebaseerd op het verwachte aantal deelnemers en de gemiddelde werkgeverslasten (incl. pensioenbijdrage werkgever voor de 10% van de arbeidsduur waarvoor de deelnemende medewerker niet meer werkzaam is).

Voorziening eigen risico verzekering: De voorziening wordt gevormd door verwachte kosten die voortvloeien uit de lopende claims.

Voorziening wet arbeidsmarkt in balans: De basis voor deze voorziening is de verplichting om transitievergoedingen te betalen bij aflopende tijdelijke contracten. De toename vindt plaats door het aangaan van tijdelijke overeenkomsten in 2023. Vanwege beëindigde tijdelijke arbeidsovereenkomsten in 2023 wordt er aan de voorziening onttrokken.

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-12-2023 €
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	630
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	9.978
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.373

(11) Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan banken	<u>222.160</u>	<u>243.271</u>
Totaal langlopende schulden	<u><u>222.160</u></u>	<u><u>243.271</u></u>

Het verloop van de langlopende schulden is als volgt weer te geven:

Schulden aan banken	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	263.979	272.103
Bij: nieuwe leningen	6.000	34.000
Af: aflossingen	<u>-26.708</u>	<u>-42.124</u>
Stand per 31 december	243.271	263.979
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>21.111</u>	<u>20.708</u>
Stand per 31 december	<u><u>222.160</u></u>	<u><u>243.271</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	21.111	20.708
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar)	222.160	243.271
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	117.718	135.432

Toelichting zekerheden:

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden en de onderverdeling langlopend / kortlopend wordt verwezen naar bijlage 1.8 overzicht langlopende schulden ultimo 2023. De reële waarde van de leningen wijkt licht af van de boekwaarde van de leningen.

Er is een recht van hypotheek gevestigd op de registergoederen tot een maximumbedrag van € 810 miljoen en een recht van pand op de roerende zaken en rechten tot zekerheid voor de nakoming van de geseceerde verbintenissen. De hypotheeknemers zijn hierbij de Bank Nederlandse Gemeenten, het Waarborgfonds voor de Zorgsector en de Staat der Nederlanden. De Bank Nederlandse Gemeenten handelt in haar hoedanigheid van zekerhedenagent voor de andere financieringspartijen (Rabobank en ING) en ten behoeve van de zichzelf (Bank Nederlandse Gemeenten).

Verder is er een pandrecht op toekomstige zekerheidsobjecten en een pandrecht op inventaris. Het pandrecht op de inventaris in de hypotheekakte is gevestigd jegens BNG en WFZ.

Daarnaast is een akte van stille verpanding van vorderingen en een akte van vuistloze verpanding roerende zaken opgenomen met de Bank Nederlandse Gemeenten in haar hoedanigheid van zekerhedenagent in verband met de parallelle schuld. (parallelle schuld is de betalingsverplichting die het Medisch Spectrum Twente verschuldigd is in verband met haar corresponderende verbintenissen jegens haar financiers inzake de Clubdeal Kredietovereenkomst).

Onder de Clubdeal Kredietovereenkomst vallen enkele ratio's waaraan MST dient te voldoen. Deze ratio's of bancaire normen zijn de EBITDA, DSCR en Solvabiliteit. De norm voor 2023 was respectievelijk € 48 mln, 1,4 en 16,2%. In 2023 zijn geen van deze ratio's behaald. Voor het niet behalen van deze ratio's is een verzoek tot waiver gedaan bij het bankenconsortium. Het bankenconsortium heeft de waiver toegekend voor het jaar 2023.

(12) Kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan banken		
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	21.111	20.707
	<u>21.111</u>	<u>20.707</u>
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	22.967	26.759
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13.409	12.406
Schulden aan gelieerde bedrijven	64	252
Schulden ter zake pensioenen	6.492	6.629
Overige schulden		
Persoonlijk levensfasebudget	26.151	21.573
Nog te betalen salarissen	1.987	1.548
Vakantiegeld	8.478	7.813
Vakantiedagen verplichting	2.812	2.669
Te betalen rente	457	463
Schulden inzake overschrijding schadelastafspraken	8.740	6.444
Voorschot specialisten	8.227	5.933
Nog te betalen kosten	5.139	7.141
Schulden aan medische maatschappen	63	620
Overige	2.611	2.994
	<u>64.665</u>	<u>57.198</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>128.708</u>	<u>123.951</u>

Toelichting:

Onder de kortlopende schulden zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar.

De liquiditeitsstand is ultimo 2023 en 2022 positief. Zowel in het jaar 2023 als in het jaar 2022 is de limiet van de rekening-courant faciliteit niet benaderd.

Uitbetaling van de verplichtingen opgenomen onder persoonlijk levensfase budget is onzeker. Er wordt door MST actief gevraagd om uren op te nemen. Het opslagpercentage sociale lasten onder Persoonlijk levensfasebudget en Vakantiedagen verplichting per 31 december 2023 is aangepast. Tot en met 2022 werd een opslagpercentage van 19,5% toegepast. Vanaf 31 december 2023 wordt het principe van de integrale kostprijs toegepast. Over 2023 bedraagt het opslagpercentage sociale lasten 31,07%.

De post voorschot specialisten betreft de nog te betalen honorarium aan medisch specialisten en schulden aan medische maatschappen betreffen wetenschappelijke onderzoeken.

Onder nog te betalen bedragen is onder andere de reservering voor nog te ontvangen facturen voor microbiologie € 1,3 mln, energiekosten € 0,5 mln en voor licenties software € 0,4 mln opgenomen. Hiernaast is een reservering voor CAO-AMS 2023 van € 0,8 mln opgenomen.

Toelichting financiële instrumenten:

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De financiële derivaten worden gewaardeerd tegen kostprijs. De afgedekte positie van de renteswap is opgenomen onder de post 'Langlopende schulden' en bedraagt € 129,2 miljoen. Voor een toelichting van de post 'Langlopende Schulden' wordt verwezen naar de toelichting op paragraaf 1.8 "Overzicht langlopende schulden ultimo 2023". De reële waarde van de SWAPS bedraagt circa € 1,3 miljoen negatief (2022: circa € 1,9 miljoen).

Algemeen

De instelling staat bloot aan rente-, kasstroom-, liquiditeits- en kredietrisico's.

Om deze risico's te beheersen heeft de instelling een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de instelling te beperken. Deze beleidsmaatregelen zijn bij MST vastgesteld middels een Treasury Statuut. De renterisiconorm op langlopende leningen mag maximaal 20% bedragen.

Liquiditeitsrisico

In 2023 bedroeg de werkkapitaalfaciliteit van het MST €25 miljoen. De genoemde werkkapitaalfaciliteit maakt deel uit van de Clubdeal Kredietovereenkomst en wordt beschikbaar gesteld door Rabobank en ING bank. Gedurende 2023 heeft geen overschrijding van de werkkapitaal limiet plaatsgevonden. Dit vereiste een strakke sturing van alle betrokkenen op cash in en cash out.

De liquiditeitspositie voor 2024 is wederom uitdagend. MST zal daarom strak moeten blijven sturen op de liquiditeitsontwikkeling gedurende 2024.

Kredietrisico

MST loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, vorderingen en liquide middelen. Het belangrijkste kredietrisico loopt MST over vorderingen op zorgverzekeraars; deze vorderingen zijn voor circa 80% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Deze vorderingen staan onder toezicht van De Nederlandse Bank (DNB) en staan als uitstekend solvabel bekend. Het risico wordt gemitigeerd door verstrekte voorschotten en de bestaande financieringsoverschotten over de afgelopen jaren. De overige vorderingen van MST betreffen verschillende debiteuren; hierbij gaat het volgens inschatting om beperkte risico's. Er wordt daarnaast een adequaat incassobeleid gevoerd indien de betreffende debiteur niet tijdig wordt betaald. Tenslotte worden voorzieningen gevormd voor mogelijke oninbaarheid op basis van de ouderdom van openstaande vorderingen.

Stichting Medisch Spectrum Twente kent het bestaan van zogenaamde rente-derivaten. Deze zijn afgesloten ter indekking van het variabele renterisico van haar Clubdeal Kredietovereenkomst. Door deze rente-derivaten worden de rentelasten van de Clubdeal Kredietovereenkomst grotendeels gefixeerd. Daar de rente-derivaten zijn opgenomen vanwege hedgingdoeleinden is gekozen om als waarderingsgrondslag de kostprijs te gebruiken en kostprijs-hedge-accounting toe te passen.

Binnen de contractuele voorwaarden van deze rente-derivaten zijn geen break clauses opgenomen. De looptijd van de rentederivaten van MST zijn gelijk aan de faciliteiten van de Clubdeal Kredietovereenkomst waarvan zij het renterisico afdekken. Het variabele renterisico wordt voor minimaal 75% afgedekt over de gehele looptijd.

In boekjaar 2023 is de hedgerelatie tussen de rente-derivaten en de afgedekte positie effectief geweest. In 2023 zijn twee nieuwe renteswaps afgesloten om het resterende variabele renterisico van de leningen in de Clubdeal Kredietovereenkomst tot en met boekjaar 2026 vrijwel volledig af te dekken. Daarnaast hebben zich geen veranderingen ten aanzien van de rente-derivaten of andere omstandigheden voorgedaan welke zouden kunnen leiden tot staking van de kostprijs-hedge-accounting

De reële waarde is berekend en opgegeven door onze bankiers, te weten; Bank Nederlandse Gemeenten, ING Bank en Rabobank.

Hieronder is een overzicht met de derivatenportefeuille van Stichting Medisch Spectrum Twente per 31-12-2023 weergegeven.

Bank	Type derivaat	Ingangsdatum	Einddatum	Nominale waarde €	Balanswaarde per 31-12-2023 €
BNG Bank	Interest Rate Swap	30-03-2012	31-12-2026	12.480.000	-959
Rabobank	Interest Rate Swap	30-03-2012	31-12-2026	12.480.000	-1.249
ING Bank	Interest Rate Swap	30-03-2012	31-12-2026	12.480.000	-433
Rabobank	Interest Rate Swap	31-12-2015	31-12-2030	33.975.000	-602.845
ING Bank	Interest Rate Swap	31-12-2015	31-12-2030	33.975.000	-599.911
Rabobank	Interest Rate Swap	31-12-2023	31-12-2026	11.919.083	-47.499
ING Bank	Interest Rate Swap	31-12-2023	31-12-2026	11.919.083	-47.817
Totaal				129.228.166	-1.300.713

Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

Waarborgfonds Zorg

Deelnemers van het Waarborgfonds Zorg (WfZ) met geborgde leningen zijn via het obligo mederisicodragers. Als het WfZ ondanks alle ingebouwde zekerheden op zijn garantieverplichtingen wordt aangesproken en in het extreme geval dat het WfZ-vermogen onvoldoende is om aan de garantie verplichting van geldgevers te kunnen voldoen, kan het WfZ via de obligo verplichting een beroep doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde lening(en) van de deelnemer. In het geval van stichting Medisch Spectrum Twente betekent bovenstaande ultimo 2023 een obligo van maximaal $3\% \times \text{€ } 92.498.735 = \text{€ } 2.774.962$

Huur- en leaseverplichtingen

MST heeft voor het jaar 2023 in totaal € 697.464 aan huur- en leaseverplichtingen. De looptijd van de huur- en leaseverplichtingen is als volgt:

< 1 jaar	1 t/m 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
€ 237.432	€ 460.600	€ -	€ 698.032

Gebeurtenissen na balansdatum

CAO -AMS 2023-2025

Aangezien er op 26 januari 2024 een onderhandelingsakkoord is overeengekomen, is voor boekjaar 2023 met terugwerkende kracht een reservering van € 0,8 mln opgenomen voor nog te betalen salarissen inclusief werkgeverslasten.

1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa

	Kosten van onderzoek en ontwikkeling €	Vooruitbet. op immateriële vaste activa €	Totaal €
Aanschafwaarde	21.319	131	21.450
Cumulatieve afschrijving	-4.631	0	-4.631
Boekwaarde per 1 januari	16.689	131	16.820
Investeringen	0	1.533	1.533
Afschrijvingen	-3.073	0	-3.073
Mutatie onderhanden werk	408	-408	0
Mutaties 2023	-2.665	1.125	-1.540
Aanschafwaarde	21.727	1.256	22.983
Cumulatieve afschrijving	-7.704	0	-7.704
Boekwaarde per 31 december	14.023	1.256	15.279

1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en voorstelbetalingen op mva	Totaal
	€	€	€	€	€
Aanschafwaarde	322.883	112.777	123.701	10.064	569.425
Cumulatieve afschrijving	-142.809	-40.609	-74.079	0	-257.497
Boekwaarde per 1 januari	180.075	72.167	49.622	10.064	311.928
Investeringen	0	0	0	22.629	22.629
Afschrijvingen	-10.841	-6.099	-12.500	0	-29.439
Mutatie onderhanden werk	2.149	7.455	10.161	-19.766	0
Terugname geheel afgeschreven activa	0	0	-4.570	0	-4.570
Cumulatieve afschrijvingen terugname activa	0	0	4.570	0	4.570
Desinvesteringen	-5.644	-589	-3.167	0	-9.400
Afschr. desinvesteringen	4.762	198	2.777	0	7.737
Mutaties 2023	-9.573	967	-2.730	2.864	-8.473
Aanschafwaarde	319.388	119.643	126.126	12.928	578.085
Cumulatieve afschrijving	-148.887	-46.510	-79.233	0	-274.630
Boekwaarde per 31 december	170.501	73.133	46.893	12.928	303.455

1.8 Overzicht langlopende schulden Ultimo 2023

Stichting Medisch Spectrum Twente

Overzicht langlopende schulden ultimo 2023

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd in jaren	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31-12-2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31-12-2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zeker- heden ¹⁾
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG Bank, Rabobank en ING Bank	04-01-2012	96.000.000	15	onderhands	Euribor + 2,25	53.760.000	-	3.840.000	49.920.000	-	3	Lin./Bullet	3.840.000	4
BNG Bank, Rabobank en ING Bank	31-03-2016	38.602.045	15	onderhands	Euribor + 2,50	29.594.900	-	1.286.735	28.308.165	21.874.491	7	Lin./Bullet	1.286.735	4
BNG Bank, Rabobank en ING Bank	31-03-2016	85.000.000	15	onderhands	Euribor + 2,50	55.250.000	-	4.250.000	51.000.000	29.750.000	7	Lin./Bullet	4.250.000	4
BNG Bank, Rabobank en ING Bank	31-03-2016	18.000.000	10	onderhands	Euribor + 2,20	5.400.000	-	1.800.000	3.600.000	-	2	Lineair	1.800.000	4
BNG Bank, Rabobank en ING Bank	31-03-2016	5.000.000	10	onderhands	Euribor + 2,20	1.500.000	-	500.000	1.000.000	-	2	Lineair	500.000	4
Bank Nederlandse Gemeenten	14-01-2004	5.948.169	20	onderhands	1,66%	226.830	-	113.450	113.380	-	1	Lineair	113.450	2
Bank Nederlandse Gemeenten	28-01-2004	2.694.320	19	onderhands	1,81%	141.806	-	141.806	-	-	0	Lineair	-	2
Bank Nederlandse Gemeenten	02-08-2004	4.367.635	20	onderhands	1,55%	436.764	-	218.382	218.382	-	1	Lineair	218.382	2
Bank Nederlandse Gemeenten	08-12-2010	4.254.187	15	onderhands	-0,15%	567.224	-	189.075	378.149	-	2	Lineair	189.075	3
Bank Nederlandse Gemeenten	23-08-2005	9.750.000	25	onderhands	4,05%	3.120.000	-	390.000	2.730.000	780.000	7	Lineair	390.000	1
Gemeente Enschede	20-12-2011	6.000.000	24	onderhands	6,66%	6.000.000	-	6.000.000	-	-	0	Lineair	-	nvt
Nederlandse Waterschapsbank NV	01-04-2015	15.000.000	30	onderhands	3,44%	11.125.001	-	500.000	10.625.001	8.125.001	22	Lineair	500.000	3
Nederlandse Waterschapsbank NV	03-03-2014	30.000.000	30	onderhands	3,22%	21.250.003	-	1.000.000	20.250.003	15.250.003	21	Lineair	1.000.000	3
Nederlandse Waterschapsbank NV	01-08-2014	20.000.000	30	onderhands	3,30%	14.500.002	-	666.666	13.833.336	10.500.006	21	Lineair	666.666	3
Nederlandse Waterschapsbank NV	01-08-2013	30.000.000	30	onderhands	2,99%	20.750.004	-	1.000.000	19.750.004	14.750.004	20	Lineair	1.000.000	3
Bank Nederlandse Gemeenten	21-06-2019	8.600.000	14	onderhands	0,43%	6.880.000	-	573.333	6.306.667	3.440.002	11	Lineair	573.333	3
Nederlandse Waterschapsbank NV	01-04-2022	13.000.000	7	onderhands	-0,27%	13.000.000	-	1.857.143	11.142.857	1.857.143	5	Lineair	1.857.143	3
Nederlandse Waterschapsbank NV	01-04-2022	2.000.000	7	onderhands	0,95%	2.000.000	-	285.714	1.714.286	285.714	5	Lineair	285.714	3
BNG Bank, Rabobank en ING Bank	01-04-2022	10.000.000	7	onderhands	2,75%	9.642.857	-	1.428.571	8.214.286	-	5	Lineair	1.428.571	4
Bank Nederlandse Gemeenten	22-02-2022	9.000.000	14	onderhands	2,56%	8.833.334	-	666.667	8.166.667	4.833.332	13	Lineair	666.667	3
Bank Nederlandse Gemeenten	01-12-2023	6.000.000	11	onderhands	3,33%		6.000.000	-	6.000.000	3.272.725	11	Lineair	545.455	3
Totaal						263.978.725	6.000.000	26.707.542	243.271.183	114.718.421			21.111.191	

¹⁾ Gestelde zekerheden:

- 1 Stichting Medisch Spectrum Twente heeft zich verbonden het recht van opstal en de parkeergarage niet te vervreemden of te bezwaren. De parkeergarage dient hierbij binnen de stichting als hypothecair onderpand.
- 2 Garantie Staat der Nederlanden
- 3 Waarborgfonds voor de zorgsector
- 4 Hypotheek / Pandrecht

Voor de convenanten op de leningen wordt verwezen naar sectie 1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023 onderdeel langlopende schulden.

1.9 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2023

(in € x 1.000)

Bedrijfsopbrengsten

(13) Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De specificatie is als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Zorgverzekeringswet	474.647	441.214
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	2.335	1.078
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	<u>11.992</u>	<u>10.888</u>
Totaal	<u><u>488.974</u></u>	<u><u>453.180</u></u>

Toelichting:

Opbrengsten zorgverzekeringswet:

De omzet voor 2023 is bepaald door de regeling Medisch Specialistische Zorg, zoals deze tussen ZN, NFU en NVZ is overeengekomen voor 2023.

De correctie van de omzet als gevolg van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadelastjaar is toegerekend aan het boekjaar op basis van de POC 2023.

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening betreffen met name opbrengsten uit leveringen aan derder door poliklinische apotheek en doorbelasting van medisch personeel aan derden.

(14) Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige dienstverlening	9.084	11.585
Subsidies	22.550	22.622
Overige subsidies	<u>473</u>	<u>5.702</u>
Totaal Overige bedrijfsopbrengsten	<u><u>32.107</u></u>	<u><u>39.909</u></u>

Toelichting:

De opbrengsten uit overige dienstverlening hebben met name betrekking op de huuropbrengsten van ruimten, parkeergelden, detachering van personeel en affiliatievergoedingen.

De subsidies betreffen met name subsidies voor de opleidingskosten van arts-assisten en de subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg.

Bedrijfslasten

(15) Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:	2023	2022
	€	€
Personeel niet in loondienst	6.119	7.258
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	45.723	40.405
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	<u>51.842</u>	<u>47.663</u>

(16) Personeelskosten

De specificatie is als volgt:	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	202.687	182.499
Sociale lasten	28.904	26.706
Pensioenpremies	16.971	16.722
Totaal personeelskosten	<u>248.562</u>	<u>225.927</u>
Het gemiddeld aantal fte's organisatorische en administratieve functies bij Stichting MST bedraagt:	1.177	1.132
Het gemiddeld aantal fte's medische en verplegende functies bedraagt:	1.821	1.802
Het totale aantal gemiddelde fte Stichting MST bedraagt:	2.998	2.934
Het gemiddeld aantal fte's organisatorische en administratieve functies MST-Cleancare bedraagt:	93	92
Het totale aantal gemiddelde fte's geconsolideerd bedraagt:	<u>3.091</u>	<u>3.026</u>

Toelichting:

De personeelskosten zijn in 2023 € 22,7 mln hoger dan in 2022. Het aantal fte is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 65 fte.

(17) Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	2023	2022
Afschrijvingen:		
- Immateriële vaste activa	3.073	3.954
- Materiële vaste activa	29.440	29.470
- Netto boekwaarde desinvesteringen	1.578	1.401
Totaal	<u>34.091</u>	<u>34.825</u>

Toelichting:

Onder netto boekwaarde desinvesteringen zijn de volgende boekresultaten verwerkt:

- * buitengebruikstellingen
- * desinvestering
- * componentenmethode

(18) Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	2023	2022
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	8.169	7.322
Algemene kosten	39.890	38.871
Patiëntgebonden kosten	124.618	117.054
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	4.057	3.460
- Energiekosten	5.529	2.723
Subtotaal	9.586	6.183
Huur en leasing	433	235
Diverse lasten	982	1.631
Totaal overige bedrijfskosten	<u>183.678</u>	<u>171.296</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten bedragen in 2023 € 183,7 mln en zijn hiermee € 12,4 mln hoger dan in 2022 € 171,3 mln. De stijging wordt voor in totaal € 13,1 mln veroorzaakt door onderstaande posten. Hier tegenover zien we een daling van € 0,7 mln bij diverse lasten.

- voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	€ 0,9 mln
- algemene kosten	€ 1,0 mln
- patiëntgebonden kosten	€ 7,6 mln
- onderhoud en energiekosten	€ 3,4 mln
- huur en leasing	€ 0,2 mln
	<u>€ 13,1 mln</u>

Onder algemene kosten zijn onder andere kosten voor kantoorbenodigdheden, hard- en software, belastingen en verzekeringen alsmede advieskosten en contributies en abonnementen opgenomen. Sinds 2022 zijn andere personeelskosten € 9,4 mln (2022: € 7,5 mln) hieronder opgenomen. Onder de post andere personeelskosten zijn met name studiekosten, reiskostenvergoeding voor woon- werkverkeer en arbo-kosten opgenomen.

(19) Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:	2023	2022
	€	€
Rentebaten	14	75
Rentelasten	-10.562	-10.297
Totaal financiële baten en lasten	<u>-10.548</u>	<u>-10.222</u>

(20) Resultaat deelnemingen

De specificatie is als volgt:	2023	2022
	€	€
Vermaat-MST Services BV	142	100
Fertiliteitskliniek	-30	102
Centrum Apotheek Enschede II BV	52	0
ZorgNetOost BV	8	-30
Nocepta	237	106
Totaal resultaat deelnemingen	<u>409</u>	<u>278</u>

Toelichting tarief vennootschapsbelasting

De volgende cijfermatige aansluiting tussen het toepasselijke en het effectieve tarief kan worden gegeven:

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het fiscale resultaat van MST-Cleancare (100% deelneming).

Bedragen x € 1.000	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Resultaat vóór belastingen	€ -7.640	€ 3.434
Belastinglast op basis van toepasselijke belastingtarief in NL	€ -1.452	€ 886
Belastingeffect van: Niet aftrekbare kosten	€ <u>-1.548</u>	€ <u>890</u>
	€ 96	€ -4

De belastinglast in de winst- en verliesrekening over 2023 bedraagt EUR 96.496 (2022: EUR -4.089).

Honoraria accountant

De specificatie is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Jaarrekening controle	476	424
Overige assurance	74	53
Overige dienstverlening	<u>0</u>	<u>614</u>
Totaal honoraria accountant	<u><u>550</u></u>	<u><u>1.091</u></u>

Toelichting:

De honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening is toegerekend aan het boekjaar waarop de betreffende jaarrekening betrekking heeft, ongeacht wanneer de werkzaamheden zijn/worden verricht.

WNT-verantwoording 2023 Stichting Medisch Spectrum Twente

De WNT is van toepassing op Stichting Medisch Spectrum Twente. Het voor Stichting Medisch Spectrum Twente toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Het betreft het bezoldigingsmaximum welke geldt voor sector Zorg en Jeugdhulp, klasse V.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023 bedragen x € 1	De heer J. den Boon	Mevrouw J.C. Berger-Roelvink	Mevrouw M.M.R. Vollenbroek-Hutten
Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Lid raad van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.825	196.703	194.500
Beloningen betaalbaar op termijn	15.175	15.147	15.120
<i>Subtotaal</i>	<i>223.000</i>	<i>211.850</i>	<i>209.620</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	223.000	211.850	209.620
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
	De heer J. den Boon	Mevrouw J.C. Berger-Roelvink	Mevrouw M.M.R. Vollenbroek-Hutten
Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Lid raad van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01- 31/12	01/01- 31/12	15/03- 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	Ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	202.453	180.907	144.787
Beloningen betaalbaar op termijn	13.547	13.493	10.733
<i>Subtotaal</i>	<i>216.000</i>	<i>194.400</i>	<i>155.520</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	172.800
Bezoldiging	216.000	194.400	155.520

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023							
bedragen x € 1	P.E.J. den Oudsten	Drs. S.M. Bronmans	Prof.dr. F.H. Bosch	Prof.dr. ir. A. van den Berg	Prof.dr. ir. A. Bruggink	Mr. B.G.M. Lemstra	Drs. B.J.M. Gallé
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functie- vervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022							
bedragen x € 1	P.E.J. den Oudsten	Drs. S.M. Bronmans	Prof.dr. F.H. Bosch	Prof.dr. ir. A. van den Berg	Prof.dr. ir. A. Bruggink	Mr. B.G.M. Lemstra	Drs. B.J.M. Gallé
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	N.v.t.	N.v.t.
Aanvang en einde functie- vervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600

1.10 Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming in € x 1.000)

	31-december-2023		31-december-2022	
	€	€	€	€
ACTIVA				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa	(21)			
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		14.023		16.689
Vooruitbet. op immateriële vaste activa		<u>1.256</u>		<u>131</u>
		15.279		16.820
Materiële vaste activa	(22)			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		170.501		180.075
Machines en installaties		73.133		72.167
Andere vaste bedrijfsmiddelen		46.893		49.622
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op mva		<u>12.928</u>		<u>10.064</u>
		303.455		311.928
Financiële vaste activa	(23)			
Deelnemingen		2.641		2.502
Overige vorderingen		<u>600</u>		<u>600</u>
		3.241		3.102
<u> vlottende activa</u>				
Vorraden	(24)			
Medische middelen en verzorgingsmiddelen		11.067		11.480
Overige voorraden		<u>875</u>		<u>1.119</u>
		11.942		12.599
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	(25)			
		6.973		6.899
Vorderingen	(26)			
Debiteuren		26.466		42.169
Overige gelieerde maatschappijen		272		164
Nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten		30.968		41.494
Overige vorderingen		<u>36.588</u>		<u>24.715</u>
		94.294		108.542
Liquide middelen	(27)			
		5.487		462
		<u>440.671</u>		<u>460.352</u>

	31-december-2023		31-december-2022	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Kapitaal	(28)	4.441	4.441	
Overige reserves	(29)	<u>71.073</u>	<u>78.212</u>	
		75.514		82.653
Voorzieningen	(30)			
Overige voorzieningen		<u>11.929</u>	<u>7.896</u>	
		11.929		7.896
Langlopende schulden	(31)	225.160		246.271
Kortlopende schulden	(32)			
Schulden aan banken		21.111	20.707	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		22.964	26.790	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		13.353	12.370	
Schulden aan groepsmaatschappijen		54	202	
Schulden aan gelieerde bedrijven		64	252	
Schulden ter zake pensioenen		6.461	6.601	
Overige schulden		<u>64.061</u>	<u>56.610</u>	
		128.068		123.532
		<hr/>	<hr/>	
		440.671		460.352
		<hr/>	<hr/>	

1.11 Enkelvoudige resultatenrekening over 2023

(in € x 1.000)

	2023		2022	
	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten				
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	(33)			
Zorgverzekeringswet		474.647		441.214
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		2.335		1.078
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		<u>11.992</u>		<u>10.888</u>
Netto-omzet		488.974		453.180
Overige bedrijfsopbrengsten	(34)	<u>32.107</u>		<u>39.909</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		521.081		493.089
Bedrijfslasten				
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	(35)	51.730		47.547
Lonen en salarissen	(36)	199.027		178.754
Sociale lasten		28.330		26.133
Pensioenpremies		16.800		16.551
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(37)	34.091		34.825
Overige bedrijfskosten	(38)	<u>188.052</u>		<u>175.766</u>
Som der bedrijfslasten		518.030		479.576
Bedrijfsresultaat		3.051		13.513
Financiële baten en lasten	(39)			
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		7		75
Rentelasten en soortgelijke kosten		<u>10.561</u>		<u>10.358</u>
		-10.554		-10.283
Resultaat voor belastingen		-7.503		3.230
Resultaat deelnemingen	(40)	<u>364</u>		<u>255</u>
Resultaat na belastingen		-7.139		3.485
Resultaatbestemming				
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>				
		2023		2022
		€		€
Toevoeging:				
Algemene en overige reserves		<u>-7.139</u>		<u>3.485</u>
Totaal		-7.139		3.485

1.12 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen die worden vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. Er wordt alleen een toelichting gegeven op posten die afwijken van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de overige posten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening en bijlagen bij de geconsolideerde jaarrekening van stichting Medisch Spectrum Twente.

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2023 van de instelling. De financiële gegevens van de instelling zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de instelling verwerkt.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Activa

(21) Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	14.023	16.689
Vooruitbet. op immateriële vaste activa	<u>1.256</u>	<u>131</u>
	<u>15.279</u>	<u>16.820</u>

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	16.820	17.140
Reclassificatie	0	437
Investerings	1.533	3.572
Afschrijvingen	-3.073	-3.954
Terugname geheel afgeschreven activa	0	-1.071
Cumulatieve afschrijvingen terugname activa	0	1.071
Desinvesteringen	0	-1.891
Afschr. desinvesteringen	<u>0</u>	<u>1.515</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>15.279</u>	<u>16.820</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht 1.14. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende schulden in bijlage.

(22) Materiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
De specificatie is als volgt:		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	170.501	180.075
Machines en installaties	73.133	72.167
Andere vaste bedrijfsmiddelen	46.893	49.622
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op mva	12.928	10.064
	<u>303.455</u>	<u>311.928</u>

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	311.928	323.732
Reclassificatie	0	-437
Investeringsen	22.629	19.118
Afschrijvingen	-29.439	-29.470
Terugname geheel afgeschreven activa	-4.570	-29.542
Cumulatieve afschrijvingen terugname activa	4.570	29.542
Desinvesteringen	-9.400	-2.114
Afschr. desinvesteringen	7.737	1.098
	<u>303.455</u>	<u>311.928</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht 1.15. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage.

(23) Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
De specificatie is als volgt:		
Deelnemingen	2.641	2.502
Overige vorderingen	600	600
	<u>3.241</u>	<u>3.102</u>

De specificatie van de post deelnemingen in groepsmaatschappijen en andere deelnemingen is als volgt:

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en andere deelnemingen:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
De specificatie is als volgt:		
Deelnemingen		
Vermaat-MST Services BV	1.431	1.289
Fertiliteitskliniek	163	193
Centrum Apotheek Enschede II BV	129	116
ZorgNetOost BV	300	292
MST Cleancare BV	342	387
Nocepta	276	225
	<u>2.641</u>	<u>2.502</u>
Deelnemingen	<u>2.641</u>	<u>2.502</u>

Toelichting:

MST Cleancare BV is een 100% deelneming in groepsmaatschappij. Voor een nadere toelichting en specificatie van het verloop van de financiële vaste activa van andere deelnemingen wordt verwezen naar toelichting financiële vaste activa op de geconsolideerde balans.

De deelneming is per 16 september 2011 opgericht en statutair gevestigd te Enschede. Het kvknummer is 53560159. De activiteiten van MST Cleancare BV bestaan voornamelijk uit het verlenen van facilitaire- en schoonmaakdiensten en het leveren van sanitaire voorzieningen aan Medisch Spectrum Twente.

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Deelnemingen in groepsmaatschappijen:

Verloopoverzicht MST Cleancare BV

De specificatie is als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand 1 januari	387	410
Resultaat boekjaar	<u>-45</u>	<u>-23</u>
Stand 31 december	<u>342</u>	<u>387</u>
Overige vorderingen:		
<u>Lening u/g kaakchirurgie</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde begin:	300	300
Mutaties boekwaarde:	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde einde:	<u>300</u>	<u>300</u>

Dit betreft lening u/g aan Maatschap Kaakchirurgie Oost Nederland waarbij is overeengekomen dat Stichting Medisch Spectrum Twente per 1 mei 2024 aanspraak zal doen op haar rechten uit hoofde van de geldlening. Hierbij is een rente percentage van 1% overeengekomen.

<u>Lening u/g voorgeschoten goodwill</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde begin:	300	300
Mutaties boekwaarde:	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde einde:	<u>300</u>	<u>300</u>

Dit betreft lening u/g aan Maatschap Kaakchirurgie Oost Nederland voor de duur van maximaal 5 jaren, te rekenen vanaf 1 januari 2021. Hierbij is een rente percentage van 1% overeengekomen.

(24) Voorraden

De specificatie is als volgt:	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Medische middelen en verzorgingsmiddelen	11.067	11.480
Overige voorraden	<u>875</u>	<u>1.119</u>
Totaal voorraden	<u><u>11.942</u></u>	<u><u>12.599</u></u>

Toelichting:

De voorraden zijn ultimo 2023 € 657K afgenomen ten opzichte van ultimo 2022 als gevolg van wijzigingen in het assortiment. Daarnaast is de voorraad beschermingsmiddelen die per 2022 werd aangehouden in verband met Covid gedurende 2023 afgebouwd tot een reguliere voorraad.

(25) Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC zorgproducten*

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	<u>6.973</u>	<u>6.899</u>
	<u><u>6.973</u></u>	<u><u>6.899</u></u>

De specificatie is als volgt:	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	47.997	46.167
Ontvangen voorschotten	<u>-41.024</u>	<u>-39.268</u>
Totaal onderhanden werk DBC's	<u><u>6.973</u></u>	<u><u>6.899</u></u>

Toelichting:

De van zorgverzekeraars ontvangen voorschotten zijn in 2023 gestegen van € 39,3 mln naar € 41,0 mln. Onder de post NTF omzet DBC's/ DBC zorgproducten op pagina 50 is de continuïteitsbijdrage in het kader van omzetafspraken met zorgverzekeraars voor het lopende schadelastjaar verwerkt.

(26) Vorderingen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Vorderingen:		
Debiteuren	26.844	42.425
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	<u>378</u>	<u>256</u>
	26.466	42.169
Overige gelieerde maatschappijen	272	164
Nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten	30.968	41.494
Overige vorderingen		
Vorderingen in verband met schadelastafspraken	13.692	6.546
Nog te factureren omzet PAAZ	852	3.575
Nog te factureren omzet CBT	560	1.078
Vervoersplan	446	444
Diverse vooruitbetaalde en nog te vorderen posten	13.107	10.878
Vooruitbetaalde bedragen	<u>7.931</u>	<u>2.194</u>
	36.588	24.715
Totaal vorderingen	<u>94.294</u>	<u>108.542</u>

Toelichting:

De vorderingen zijn per saldo met € 14,2 afgenomen. De debiteuren positie daalde € 15,7 mln van € 42,2 mln naar € 26,5 mln. Eind 2022 was de debiteurenpositie hoog. Er was sprake van een inhaalfacturatie voor de zorg gerelateerde omzet door het oplossen van registratie-achterstanden. Daarnaast zijn per jaareinde 2023 facturen versneld betaald door zorgverzekeraar Menzis, waardoor de debiteurenpositie per jaareinde 2023 relatief laag is.

Onder Diverse vooruitbetaalde en nog te vorderen posten zijn onder andere nog te ontvangen subsidies voor € 6,3 mln (2022: € 6,3 mln) en nog te factureren bedragen voor overige dienstverlening van € 1,1 mln (2022: 0,7 mln) opgenomen.

(27) Liquide middelen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Bankrekeningen	<u>5.487</u>	<u>462</u>
Totaal liquide middelen	<u>5.487</u>	<u>462</u>

Toelichting:

De deposito's opgenomen onder de liquidemiddelen zijn direct opeisbaar. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	2023	2022
Kapitaal	4.441	4.441
Algemene en overige reserves	71.073	78.212
Totaal eigen vermogen	<u>75.514</u>	<u>82.653</u>

(28) Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	1-1-2023	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2023
Kapitaal	4.441	0	0	4.441
Totaal kapitaal	<u>4.441</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.441</u>

(29) Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	1-1-2023	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2023
Algemene en overige reserves	78.212	-7.139	0	71.073
Totaal algemene en overige reserves	<u>78.212</u>	<u>-7.139</u>	<u>0</u>	<u>71.073</u>

Toelichting:

Resultaatbestemming:

Het bestuur stelt, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, voor om het negatieve resultaat 2023 ten laste te brengen van de algemene en overige reserves.

(28) Kapitaal

Het verloop over 2022 is als volgt weer te geven:

	1-1-2022	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2022
Kapitaal	4.441	0	0	4.441
Totaal kapitaal	<u>4.441</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.441</u>

(29) Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	1-1-2022	Resultaat bestemming	Overige mutaties	31-12-2022
Algemene en overige reserves	74.727	3.485	0	78.212
Totaal algemene en overige reserves	<u>74.727</u>	<u>3.485</u>	<u>0</u>	<u>78.212</u>

Toelichting:

Resultaatbestemming:

MST heeft conform het besluit van de Raad van Bestuur het positieve resultaat 2022 ten gunste van de algemene en overige reserves geboekt.

(30) Voorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12- 2023
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	538	150	298	0	390
Jubileumvoorziening	2.346	111	126	0	2.331
Voorziening langdurig zieken	1.336	780	1.093	0	1.023
Voorziening rechtmatigheidscontroles	1.254	246	0	0	1.500
Voorziening generatiebeleid	0	3.893	0	0	3.893
Voorziening eigen risico verzekering	1.717	480	216	0	1.981
Voorziening wet arbeidsmarkt in balans	705	195	89	0	811
Totaal voorzieningen	7.896	5.855	1.822	0	11.929

Toelichting:

De voorziening reorganisatie, rechtmatigheidscontroles en eigen risico verzekering zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de overige voorzieningen is in 2023 een verdisconteringsvoet toegepast van 3,47%

Voorziening reorganisatie: De waardering van de voorziening reorganisatie is conform voorgaande jaren geactualiseerd op basis van een reëel inschatting van te verwachten kosten. Uitgangspunten daarbij zijn afspraken die zijn vastgelegd in vaststellingsovereenkomsten, te verwachten salariskosten van mobiliteitskandidaten (conform afspraken sociaalplan, 13 maanden traject begeleiding naar ander werk, eventuele verzuimperiode, stadsmatenregeling etc.), en een inschatting van overige te verwachte kosten in 2024. De laatste fase van het rendementsprogramma heeft in 2023 tot daadwerkelijke uitstroom geleid. Deze uitstroom is hoger en duurder geweest dan voorheen was voorzien, derhalve heeft er een dotatie van € 150k aan deze voorziening plaatsgevonden. De reorganisatievoorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Jubileumvoorziening: De daadwerkelijke uitbetaling van jubilea uitkeringen in 2023 bedroeg € 126k.

Voorziening langdurig zieken: De voorziening voor langdurig zieken is afgenomen ten opzichte van 2022. Dit is verklaarbaar door de toename van het kortere verzuim, gelijktijdige afname van de omvang van het langere verzuim en de afname van de gemiddelde verzuimduur.

Voorziening rechtmatigheidscontroles: De voorziening wordt gevormd door verwachte terugbetalingen van omzet aan zorgverzekeraars als gevolg van horizontaal toezicht.

Voorziening generatiebeleid: De voorziening is gebaseerd op het verwachte aantal deelnemers en de gemiddelde werkgeverslasten (incl. pensioenbijdrage werkgever voor de 10% van de arbeidsduur waarvoor de deelnemende medewerker niet meer werkzaam is).

Voorziening eigen risico verzekering: De voorziening wordt gevormd door verwachte kosten die voortvloeien uit de lopende claims.

Voorziening wet arbeidsmarkt in balans: De basis voor deze voorziening zijn de tijdelijke contracten en de transitievergoedingen. De toename vindt plaats door het aangaan van tijdelijke overeenkomsten in 2023. Vanwege beëindigde tijdelijke arbeidsovereenkomsten in 2023 wordt er aan de voorziening onttrokken.

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

31-12-2023

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	630
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	9.926
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.373

(31) Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan banken	222.160	243.271
Schulden aan groepsmaatschappijen	3.000	3.000
Totaal langlopende schulden	<u>225.160</u>	<u>246.271</u>

Het verloop van de langlopende schulden is als volgt weer te geven:

Schulden aan kredietinstellingen	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	263.979	272.103
Bij: nieuwe leningen	6.000	34.000
Af: aflossingen	<u>-26.708</u>	<u>-42.124</u>
Stand per 31 december	243.271	263.979
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>21.111</u>	<u>20.708</u>
Stand per 31 december	<u>222.160</u>	<u>243.271</u>

Toelichting:

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden en de onderverdeling langlopend / kortlopend wordt verwezen naar bijlage 1.8 overzicht langlopende schulden ultimo 2023.

De reële waarde van de leningen wijkt licht af van de boekwaarde van de leningen.

Schulden aan groepsmaatschappijen	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	3.000	3.000
Af: overige waardemutaties	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>3.000</u>	<u>3.000</u>

Toelichting:

Stichting Vrienden van MST heeft een bedrag à € 3 mln uitgeleend aan Medisch Spectrum Twente. Deze lening heeft een looptijd tot en met 2040 en is aflosbaar aan het eind van deze periode. De gehanteerde rente betreft de 1-jaars EURIBOR vermeerderd met een opslag van 2,75%. Voor 2023 is de rente op 0% gesteld.

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	21.111	20.708
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar)	225.160	246.271
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	117.718	135.422

(32) Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
De specificatie is als volgt:		
Schulden aan banken		
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	21.111	20.707
	<u>21.111</u>	<u>20.707</u>
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	22.964	26.790
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13.353	12.370
Schulden aan groepsmaatschappijen		
R/C Vrienden-MST	51	51
R/C MST Clean Care	3	151
	<u>54</u>	<u>202</u>
Schulden aan gelieerde bedrijven	64	252
Schulden ter zake pensioenen	6.461	6.601
Overige schulden		
Persoonlijk levensfasebudget	26.151	21.573
Nog te betalen salarissen	1.772	1.353
Vakantiegeld	8.126	7.465
Vakantiedagen verplichting	2.812	2.669
Te betalen rente	457	463
Schulden inzake overschrijding schadelastafspraken	8.740	6.444
Voorschot specialisten	8.227	5.933
Nog te betalen kosten	5.122	7.127
Schulden aan medische maatschappen	63	620
Overige	2.591	2.963
	<u>64.061</u>	<u>56.610</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>128.068</u>	<u>123.532</u>

Toelichting:

Onder de kortlopende schulden zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar. De liquiditeitsstand is ultimo 2023 en 2022 positief. Zowel in het jaar 2023 als in het jaar 2022 is de limiet van de rekening-courant faciliteit niet benaderd.

Uitbetaling van de verplichtingen opgenomen onder persoonlijk levensfase budget is onzeker. Er wordt door MST actief gevraagd om uren op te nemen. Het opslagpercentage sociale lasten onder Persoonlijk levensfasebudget en Vakantiedagen verplichting per 31 december 2023 is aangepast. Tot en met 2022 werd een opslagpercentage van 19,5% toegepast. Vanaf 31 december 2023 wordt het principe van de integrale kostprijs toegepast. Over 2023 bedraagt het opslagpercentage sociale lasten 31,07%.

De post voorschot specialisten betreft de nog te betalen honorarium aan medisch specialisten en schulden aan medische maatschappen betreffen wetenschappelijke onderzoeken.

Onder nog te betalen bedragen is onder andere de reservering voor nog te ontvangen facturen voor microbiologie € 1,3 mln, energiekosten € 0,5 mln en voor licenties software € 0,4 mln opgenomen. Hiernaast is een reservering voor CAO-AMS 2023 van € 0,8 mln opgenomen.

1.13 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2023

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen die worden vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. Er wordt alleen een toelichting gegeven op posten die afwijken van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de overige posten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening en bijlagen bij de geconsolideerde jaarrekening van stichting Medisch Spectrum Twente.

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2023 van de instelling. De financiële gegevens van de instelling zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de instelling verwerkt.

(33) Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Zorgverzekeringswet	474.647	441.214
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	2.335	1.078
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	<u>11.992</u>	<u>10.888</u>
Totaal	<u>488.974</u>	<u>453.180</u>

(34) Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Overige dienstverlening	9.084	11.585
Subsidies	22.550	22.622
Overige subsidies	<u>473</u>	<u>5.702</u>
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u><u>32.107</u></u>	<u><u>39.909</u></u>

Toelichting:

De opbrengsten uit overige dienstverlening hebben met name betrekking op de huuropbrengsten van ruimten, parkeergelden, detachering van personeel en affiliatievergoedingen.

De subsidies betreffen met name subsidies voor de opleidingskosten van arts-assisten en de subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg.

(35) Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Personeel niet in loondienst	6.007	7.142
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	<u>45.723</u>	<u>40.405</u>
	<u><u>51.730</u></u>	<u><u>47.547</u></u>

(36) Personeelskosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De specificatie is als volgt:		
Lonen en salarissen	199.027	178.754
Sociale lasten	28.330	26.133
Pensioenpremies	<u>16.800</u>	<u>16.551</u>
Totaal personeelskosten	<u><u>244.157</u></u>	<u><u>221.438</u></u>
Het gemiddelde aantal fte's organisatorische en administratieve functies bedraagt:	1.177	1.132
Het gemiddelde aantal fte's medische en verplegende functies bedraagt:	<u>1.821</u>	<u>1.802</u>
Het totale aantal gemiddelde fte's bedraagt:	<u><u>2.998</u></u>	<u><u>2.934</u></u>

Toelichting:

De personeelskosten zijn in 2023 € 22,8 mln hoger dan in 2022. Het aantal fte is in 2023 ten opzichte van 2022 toegenomen met 64 fte.

(37) Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Afschrijvingen:		
- Immateriële vaste activa	3.073	3.954
- Materiële vaste activa	29.440	29.470
- Netto boekwaarde desinvesteringen	<u>1.578</u>	<u>1.401</u>
Totaal	<u><u>34.091</u></u>	<u><u>34.825</u></u>

Toelichting:

Onder netto boekwaarde desinvesteringen zijn de volgende boekresultaten verwerkt:

- * buitengebruikstellingen
- * desinvestering
- * componentenmethode

(38) Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	12.758	11.927
Algemene kosten	39.675	38.736
Patiëntgebonden kosten	124.618	117.054
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	4.057	3.460
- Energiekosten	5.529	2.723
Subtotaal	<u>9.586</u>	<u>6.183</u>
Huur en leasing	433	235
Diverse lasten	<u>982</u>	<u>1.631</u>
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>188.052</u></u>	<u><u>175.766</u></u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten bedragen in 2023 € 188,0 mln en zijn hiermee € 12,2 mln hoger dan in 2022 € 175,8 mln. De stijging wordt voor in totaal € 12,9 mln veroorzaakt door onderstaande posten. Hier tegenover zien we een daling van € 0,7 mln bij diverse lasten.

- voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	€ 0,8 mln
- algemene kosten	€ 0,9 mln
- patiëntgebonden kosten	€ 7,6 mln
- onderhoud en energiekosten	€ 3,4 mln
- huur en leasing	€ 0,2 mln
	<u>€ 12,9 mln</u>

Onder algemene kosten zijn onder andere kosten voor kantoorbenodigdheden, hard- en software, belastingen en verzekeringen alsmede advieskosten en contributies en abonnementen opgenomen. Sinds 2022 zijn andere personeelskosten € 9,4 mln (2022: € 7,5 mln) hieronder opgenomen. Onder de post andere personeelskosten zijn met name studiekosten, reiskostenvergoeding voor woon- werkverkeer en arbo-kosten opgenomen.

(39) Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Rentebaten	7	75
Rentelasten	<u>-10.561</u>	<u>-10.358</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-10.554</u></u>	<u><u>-10.283</u></u>

(40) Resultaat deelnemingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Vermaat-MST Services BV	142	100
Fertiliteitskliniek	-29	102
Centrum Apotheek Enschede II BV	52	0
ZorgNetOost BV	8	-30
MST Cleancare BV	-46	-23
Nocepta	<u>237</u>	<u>106</u>
Totaal Deelnemingen	<u><u>364</u></u>	<u><u>255</u></u>

1.14 Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa

	Kosten van onderzoek en ontwikkeling €	Vooruitbet. op immateriële vaste activa €	Totaal €
Aanschafwaarde	21.319	131	21.450
Cumulatieve afschrijving	-4.631	0	-4.631
Boekwaarde per 1 januari	16.689	131	16.820
Investeringen	0	1.533	1.533
Afschrijvingen	-3.073	0	-3.073
Mutatie onderhanden werk	408	-408	0
Mutaties 2023	-2.665	1.125	-1.540
Aanschafwaarde	21.727	1.256	22.983
Cumulatieve afschrijving	-7.704	0	-7.704
Boekwaarde per 31 december	14.023	1.256	15.279

1.15 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en voortuitbetalingen op mva	Totaal
	€	€	€	€	€
Aanschafwaarde	322.883	112.777	123.701	10.064	569.425
Cumulatieve afschrijving	-142.809	-40.609	-74.079	0	-257.497
Boekwaarde per 1 januari	180.075	72.167	49.622	10.064	311.928
Investerings	0	0	0	22.629	22.629
Afschrijvingen	-10.841	-6.099	-12.500	0	-29.439
Mutatie onderhanden werk	2.149	7.455	10.161	-19.766	0
Terugname geheel afgeschreven activa	0	0	-4.570	0	-4.570
Cumulatieve afschrijvingen terugname activa	0	0	4.570	0	4.570
Desinvesteringen	-5.644	-589	-3.167	0	-9.400
Afschr. desinvesteringen	4.762	198	2.777	0	7.737
Mutaties 2023	-9.573	967	-2.730	2.864	-8.473
Aanschafwaarde	319.388	119.643	126.126	12.928	578.085
Cumulatieve afschrijving	-148.887	-46.510	-79.233	0	-274.630
Boekwaarde per 31 december	170.501	73.133	46.893	12.928	303.455

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar paragraaf Toelichting op de geconsolideerde balans onderdeel Gebeurtenissen na balansdatum.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Vaststelling jaarrekening 2023

De Raad van Bestuur heeft de jaarrekening over 2023 opgemaakt en vastgesteld in zijn vergadering d.d. 13 mei 2024

drs. J. den Boon
Lid

J.C. Berger-Roelvink RA
Lid

M.M.R. Vollenbroek-Hutten
Lid

Om informatieveiligheidsredenen zijn de handtekeningen van de Raad van Bestuur niet opgenomen.

Goedkeuring jaarrekening 2023

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening over 2023 goedgekeurd in zijn vergadering d.d. 23 mei 2024

P.E.J. den Oudsten
Voorzitter

prof. dr. ir. A. Bruggink
Lid

drs. B.J.M. Gallé
Lid

prof. drs. S.M. Bronmans
Lid

prof.dr. F.H. Bosch
Lid

prof. dr. ir. A. van den Berg
Lid

mr. B.G.M. Lemstra
Lid

Om informatieveiligheidsredenen zijn de handtekeningen van de Raad van Toezicht niet opgenomen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in desbetreffende paragraaf.

OVERIGE GEGEVENS

2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 16 lid 2, dat de jaarrekening door de Raad van Bestuur wordt vastgesteld en dat zij deze ter goedkeuring voorlegt aan de Raad van Toezicht. Er zijn geen specifieke bepalingen omtrent resultaatbestemming in de statuten vermeld.

2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur van Stichting Medisch Spectrum Twente

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Medisch Spectrum Twente (of hierna 'de stichting') te Enschede (hierna 'de jaarekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaardocument opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Medisch Spectrum Twente per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomen ("WNT").

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Medisch Spectrum Twente zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Continuïteitsveronderstelling' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de continuïteit van de stichting afhankelijk is van een positieve toekomstige resultaatontwikkeling. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of geen sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag
- verslag van de raad van toezicht
- de overige gegevens;
- bijlage financiële kengetallen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de RojWMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, de overige gegevens, de bijlage financiële getallen en het verslag van de raad van toezicht in overeenstemming met de RojWMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de onderdelen of activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 23 mei 2024

KPMG Accountants N.V.

J. Dijkstra RA

BIJLAGEN

3.1 Financiële kengetallen Stichting Medisch Spectrum Twente

Ratioberekening 2023 op basis van enkelvoudige jaarrekening - Stichting Medisch Spectrum Twente

Gehanteerde berekeningswijze is gedefinieerd in de Clubdeal Kredietovereenkomst.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Solvabiliteit (incl. EPD in IVA)	13,6 %	14,4 %
Solvabiliteit (excl. EPD in IVA)	16,1 %	17,5 %
EBITDA	37,14	48,34
DSCR	1,32	1,53